

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

29 MAI 1952.

PROJET DE LOI

relatif à la pension de vieillesse
des travailleurs indépendants.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La pension des travailleurs indépendants pose un ensemble de problèmes qui préoccupent depuis longtemps déjà tous ceux qui s'intéressent au progrès social.

Les voix autorisées des représentants les plus qualifiés des travailleurs indépendants ont à maintes reprises insisté pour que soient établis les fondements d'un régime équitable de retraite pour tous ceux qui travaillent sans être engagés dans des liens de subordination vis-à-vis d'un employeur.

Toutefois, la réalisation de ce projet se heurte à des difficultés considérables.

En premier lieu, les revenus des travailleurs indépendants varient beaucoup plus que ceux des travailleurs salariés.

D'autre part, les travailleurs indépendants, pour qui la constitution d'une pension de vieillesse convenable est indispensable, éprouvent des difficultés à en assurer le financement, tandis que ceux qui ont les moyens de contribuer pécuniairement à l'instauration d'un tel régime, sont enclins à s'en désintéresser parce qu'ils ont la possibilité de se garantir eux-mêmes contre les aléas de la vieillesse.

Le Gouvernement, soucieux exclusivement du bien commun, a dû tenir compte de ces difficultés et s'est efforcé de concilier des intérêts parfois divergents, pour établir le projet de loi qu'il a l'honneur de vous présenter aujourd'hui.

Ce projet de loi fait suite à celui qui a été déposé récemment sur le bureau de la Chambre en vue d'organiser un régime de pension de vieillesse et de survie en faveur des travailleurs salariés (1).

Par le dépôt de ce projet le Gouvernement désire garantir une pension convenable à tous ceux qui ne peuvent

29 MEI 1952.

WETSONTWERP

betreffende het ouderdomspensioen
voor zelfstandige arbeiders.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het pensioen voor de zelfstandige arbeiders stelt een geheel van problemen, dat sinds geruime tijd allen, die zich met de maatschappelijke vooruitgang inlaten, bezig houdt.

De gezaghebbende stemmen van de meest bevoegde vertegenwoordigers der zelfstandige arbeiders, hebben herhaaldelijk aangedrongen opdat de grondslagen van een billijk regime van opruststelling zouden gelegd worden voor allen, die werken zonder tegenover een werkgever gebonden te zijn door een band van ondergeschiktheid.

De verwezenlijking van dit ontwerp stuit evenwel op aanzienlijke moeilijkheden.

Vooreerst veranderen de inkomsten der zelfstandige arbeiders veel meer dan die der loontrekkenden.

Anderdeels, ondervinden de zelfstandige arbeiders, voor wie het vormen van een behoorlijk ouderdomspensioen onmisbaar is, moeilijkheden om de financiering ervan te verzekeren, terwijl zij, die over de middelen beschikken om geldelijk tot de oprichting van een zulkdanig stelsel bij te dragen, geneigd zijn er geen belang in te stellen daar zij in de mogelijkheid verkeren zich tegen de risico's van de ouderdom te verzekeren.

De Regering, uitsluitend om het algemeen welzijn bekommerd, heeft met deze moeilijkheden rekening moeten houden en heeft zich ingespannen om belangen, die somtijds uiteenlopend zijn, met elkaar overeen te brengen, ten einde het wetsontwerp op te maken, dat zij de eer heeft U vandaag voor te leggen.

Dit wetsontwerp sluit aan bij hetgeen onlangs bij het bureau van de Kamer werd neergelegd, met het oog op de inrichting van een ouderdoms- en overlevingspensioenstelsel ten voordele der loontrekkenden (1).

Door het neerleggen van dit ontwerp, wenst de Regering aan allen een behoorlijk pensioen te verzekeren, die

(1) Documents parlementaires. — Chambre des Représentants. — Session 1951-1952, n° 240.

(1) Parlementaire bescheiden. — Kamer der Volksvertegenwoordigers. — Zittijd 1951-1952, n° 240.

prétendre au régime dont bénéficient les travailleurs salariés, et les libérer ainsi des soucis inhérents au grand âge.

I. — Principes de la loi.

Les principes qui servent de base au présent projet sont analogues à ceux sur lesquels repose le projet de loi relatif à la pension de vieillesse.

Ces principes peuvent se résumer comme suit :

- 1° l'assurance est obligatoire et basée sur un système financier de répartition;
- 2° la pension est calculée en fonction de la durée de la carrière professionnelle et du montant des revenus;
- 3° les pensions sont adaptées à l'évolution du coût de la vie;
- 4° des juridictions trancheront les litiges éventuels nés de l'application de la présente loi.

L'économie générale de la loi se trouve développée dans le chapitre premier.

L'article premier fixe le but poursuivi par la loi, tandis que l'article 2 en définit le champ d'application.

Par travailleur indépendant on entend toutes personnes qui exercent en Belgique, habituellement et en ordre principal, une activité professionnelle et qui ne sont pas assujetties à un autre régime de pension de vieillesse ou de survie, établi par voie légale ou réglementaire. Ce sont, notamment, les employeurs, commerçants, industriels, artisans, agriculteurs, ceux qui exercent une profession libérale.

En outre, le Roi peut étendre le champ d'application de la présente loi.

En spécifiant que la profession doit être exercée en ordre principal, le Gouvernement a l'intention de supprimer toute possibilité de double assujettissement. Seules les personnes qui travailleraient à temps égal en qualité de travailleur indépendant et en qualité de travailleur salarié seraient assujetties à chacun des deux régimes à concurrence des prestations qu'elles fournissent au titre de travailleur indépendant et au titre de travailleur salarié.

N'est pas considéré comme « assujetti » au sens de l'article 2, le bénéficiaire d'un régime de pension. C'est ainsi, par exemple, qu'un agent de l'Etat pensionné, qui exerce une activité professionnelle comme travailleur indépendant, garde — dans l'état actuel de la législation — le bénéfice de sa pension, mais est néanmoins tenu de verser la cotisation prévue par la présente loi.

Le régime est rendu obligatoire à tous les travailleurs indépendants et est basé sur un système financier de répartition.

En face du résultat peu encourageant de l'assurance libre, fondée sur un système de capitalisation, les auteurs des diverses propositions de loi et les organisations les plus représentatives des travailleurs indépendants, ont pris nettement position en faveur d'un régime applicable à tous les travailleurs indépendants.

Le régime que propose d'instaurer le présent projet de loi doit, non seulement permettre aux jeunes d'aujourd'hui de s'assurer une pension convenable, mais doit encore et surtout garantir une pension minimum décente aux travailleurs indépendants qui sont arrivés et qui arriveront, prochainement, à l'âge de la retraite.

Or, l'Etat ne peut, actuellement, envisager de supporter la charge des pensions octroyées à ceux qui ont atteint l'âge de la retraite et à ceux qui l'atteindront avant que les ressources suffisantes ne soient constituées par les cotisations.

geen aanspraak kunnen maken op het stelsel waarvan de loontrekkenden genieten, en hen op die manier van de zorgen, die aan de hoge ouderdom inherent zijn, te ontdoen.

I. — Beginselen van de wet.

De beginselen die aan de grondslag van het huidig ontwerp liggen, zijn analoog met deze, waarop het wetsontwerp betreffende het ouderdomspensioen berust.

Deze beginselen kunnen als volgt samengevat worden :

- 1° de verzekering is verplichtend en gebaseerd op een financieel verdelingstelsel;
- 2° het pensioen wordt berekend in functie van de duur der beroepsloopbaan en van het bedrag der inkomsten;
- 3° de pensioenen worden aangepast aan de schommeling van de levensduurte;
- 4° de rechtscolleges zullen de eventuele geschillen, die uit de toepassing van deze wet voortvloeien, beslechten.

De algemene inrichting van de wet wordt in het eerste hoofdstuk uiteengezet.

Het eerste artikel bepaalt het doel, dat door deze wet nagestreefd wordt, terwijl het tweede artikel er het toepassingsgebied van bepaalt.

Onder zelfstandige arbeider verstaat men alle personen die in België, gewoonlijk en hoofdzakelijk, een beroepsbedrijvigheid uitoefenen en niet onderworpen zijn aan een ander ouderdoms- of overleveringspensioenstelsel, door de wet of door besluiten vastgesteld. Het zijn ondermeer de werkgevers, handelaars, nijveraars, ambachtslieden, landbouwers, zij die een vrij beroep uitoefenen.

De Koning kan bovendien het toepassingsgebied van deze wet uitbreiden.

Door uitdrukkelijk aan te stippen dat het beroep « hoofdzakelijk » moet uitgeoefend worden, beoogt de Regering elke mogelijkheid van dubbele onderwerping uit te sluiten. Alleen de personen die voor een gelijke duur én in de hoedanigheid van zelfstandige arbeider én in de hoedanigheid van loontrekkende zouden werken, zouden aan elk der beide stelsels onderworpen zijn en dit in verhouding tot de prestaties die zij als zelfstandig arbeider en als loontrekkende leveren.

Wordt niet beschouwd als « onderworpen » in de zin van het artikel 2, de gerechtigde van een pensioenstelsel. Zo komt het dat, bijvoorbeeld, een op pensioen gesteld Staatsagent, die een beroepsbedrijvigheid als zelfstandig arbeider uitoefent, in de huidige stand der wetgeving, het recht op zijn pensioen behoudt, doch evenwel gehouden blijft de bij deze wet voorziene stortingen te verrichten.

Het stelsel is voor alle zelfstandige arbeiders verplichtend gemaakt en is gevestigd op een financieel verdelingstelsel.

Ten overstaan van de weinig bemoedigende uitslag van de vrije verzekering die op het kapitalisatiestelsel gevestigd is, hebben de stellers van de verschillende wetsvoorstellen en de meest representatieve organisaties van de zelfstandige arbeiders duidelijk stelling genomen voor een stelsel, dat op alle zelfstandige arbeiders toepasselijk is.

Het stelsel, bij dit wetsontwerp beoogd, moet niet alleen waken om de jongeren van thans toe te laten zich een behoorlijk pensioen te verzekeren, maar moet tevens en vooral een behoorlijk minimum-pensioen waarborgen aan de zelfstandige arbeiders die pensioengerechtigd zijn of het eerlang zullen worden.

Welnu, de Staat kan thans niet in overweging nemen de lasten te dragen van de pensioenen die toegekend zijn aan hen die de ouderdom van opruststelling bereikt hebben en aan hen die hem zullen bereiken alvorens voldoende fondsen door de bijdragen aangelegd zijn.

En conséquence, répondant d'ailleurs au vœu de la plupart des représentants autorisés des travailleurs indépendants, le Gouvernement a choisi le système de répartition pour asseoir financièrement le présent régime de pension.

Aux termes de l'article 4, la pension est calculée en fonction :

1° de la durée de la carrière professionnelle des travailleurs indépendants;

2° des revenus professionnels imposables, limités à 60.000 francs par an.

Ces revenus et cette limite peuvent être adaptés par le Roi, en tenant compte des fluctuations du coût de la vie.

Lorsqu'un même travailleur a exercé successivement des activités professionnelles en qualité de salarié et en qualité de travailleur indépendant, il a droit à une pension de salarié et à une pension de travailleur indépendant, chacune d'elles étant calculée proportionnellement à la durée de son activité soit en qualité de travailleur salarié, soit en qualité de travailleur indépendant.

Ainsi se trouve en partie réalisé le souhait formulé par le Gouvernement lors du dépôt du projet de loi relatif à la pension de vieillesse (1).

En effet, la personne qui aura presté ses services pendant 10 ans en qualité d'ouvrier et 35 ans en qualité d'indépendant pourra obtenir une pension à concurrence de 10/45 et de 35/45 selon le régime auquel elle aura été soumise durant ses 45 années de carrière professionnelle.

Il paraît difficile, lorsqu'il s'agit de professions indépendantes, d'énumérer quelles sont les périodes d'inactivité assimilables à des périodes d'activité. Il appartiendra au Roi de les déterminer. A titre exemplatif on peut citer le service militaire, ou une maladie d'une gravité ou d'une durée telle qu'elle priverait l'intéressé de l'entièreté ou de la plus grande partie de ses ressources professionnelles.

L'article 5 stipule que la cotisation est obligatoire de 20 à 65 ans. Ceci n'empêche nullement un travailleur indépendant de cotiser au delà de 65 ans. Le travailleur qui commencera à cotiser à 25 ans, pourra continuer à le faire jusqu'à 70 ans, afin de réunir les 45 années de cotisation, nécessaires à l'obtention de la pension la plus élevée.

De même, un travailleur pourrait cotiser avant l'âge de 20 ans, sans qu'il puisse toutefois prétendre, en ce cas, obtenir sa pension avant l'âge légal de 65 ans fixé à l'article 14.

Les indications données ci-dessus établissent à suffisance la nécessité du compte individuel, prévu par l'article 8, pour chaque travailleur indépendant.

La « résidence effective » visée à l'article 11, s'entend dans le sens de présence réelle du bénéficiaire sur le territoire belge, sur celui de la colonie, ou sur celui du Ruanda-Urundi. La personne qui séjournerait à l'étranger pendant une période allant du premier au dernier jour d'un mois, perdrait le bénéfice de sa pension afférente à ce mois.

II. — La pension de vieillesse.

Le chapitre II du projet est consacré à la pension de vieillesse.

(1) Documents parlementaires. — Chambre des Représentants. — Session 1951-1952, n° 240, p. 6, al. 5.

Bijgevolg, heeft de Regering, ingaande op de wens trouwens van het merendeel van de gemachtigde vertegenwoordigers der zelfstandige arbeiders, het verdelingsstelsel gekozen om financieel dit pensioenstelsel te verzekeren.

Luidens artikel 4, wordt het pensioen berekend in verhouding tot :

1° de duur der beroepsloopbaan van de zelfstandige arbeiders;

2° de belastbare bedrijfsinkomsten, begrensd tot 60.000 frank per jaar.

Deze inkomsten en deze grens kunnen door de Koning, rekening houdend met de schommelingen van de levensduurte, aangepast worden.

Wanneer éénzelfde arbeider opeenvolgende beroepsactiviteiten in de hoedanigheid van loontrekkende en in de hoedanigheid van zelfstandig arbeider, uitgeoefend heeft, heeft hij recht op een pensioen van loontrekkende en op een pensioen van zelfstandig arbeider. Elk dezer pensioenen is berekend in verhouding tot de duur van zijn activiteit, hetzij in de hoedanigheid van loontrekkende, hetzij in de hoedanigheid van zelfstandig arbeider.

Zo is de wens, uitgedrukt door de Regering, voor een gedeelte verwezenlijkt bij het neerleggen van het wetsontwerp betreffende het ouderdomspensioen (1).

Inderdaad, zal de persoon, die gedurende 10 jaar diensten gepresteerd heeft als loontrekkende en 35 jaar als zelfstandig arbeider, een pensioen kunnen bekomen tot een bedrag van 10/45 en 35/45 volgens het stelsel waaraan hij in de loop van zijn 45 jaar lange beroepsloopbaan, onderworpen is geweest.

Het schijnt moeilijk, wanneer het over vrije beroepen gaat, op te sommen welke de perioden van inactiviteit zijn die met de perioden van activiteit kunnen gelijkgesteld worden. Het zal aan de Koning behoren deze vast te stellen. Tot voorbeeld kan aangehaald worden de militaire dienstplicht of zulkdanige zware of langdurige ziekte dat belanghebbende zou beroofd worden van het geheel of het grootste deel zijner bedrijfsinkomsten.

Artikel 5 bepaalt dat de bijdrage verplichtend is van 20 tot 65 jaar. Dit belet echter niet aan een zelfstandig arbeider boven de 65 jaar bijdragen te storten. De arbeider, die op 25 jarige ouderdom bijdragen zal beginnen te storten, zal dit kunnen voortzetten tot aan zijn 70ste jaar, ten einde de 45 stortingsjaren, nodig om het hoogste pensioen te bekomen, samen te brengen.

Evenzo, kan een arbeider bijdragen storten vóór zijn 20ste jaar, zonder dat hij evenwel in dit geval aanspraak kan maken op het bekomen van zijn pensioen vóór de wettelijke ouderdom van 65 jaar, bepaald bij artikel 14.

De hierboven aangegeven aanwijzingen tonen genoegzaam de noodzakelijkheid van een individuele rekening aan die voor elk zelfstandig arbeider, bij artikel 8 voorzien is.

Onder « werkelijke verblijfplaats » bepaald bij artikel 11, wordt verstaan, de werkelijke verblijfplaats van de gerechtigde op Belgisch grondgebied, op dit van de Kolonie, of in Ruanda-Urundi. De persoon, die in het buitenland gedurende een periode gaande van de eerste tot de laatste dag van de maand zou verblijven, verliest het voordeel van zijn pensioen met betrekking tot deze maand.

II. — Ouderdomspensioen.

Hoofdstuk II van het ontwerp is gewijd aan het ouderdomspensioen.

(1) Parlementaire bescheiden. — Kamer der Volksvertegenwoordigers. — Zitting 1951-1952, n° 240, blz. 6, lid 5.

Age de la pension.

La pension peut être demandée à partir de 65 ans pour un homme et de 60 ans pour une femme.

La pension peut être demandée anticipativement. Toutefois, en aucun cas, le délai d'anticipation ne peut être supérieur à 5 ans et toute pension obtenue anticipativement est réduite de 7 p. c. par année d'anticipation.

Calcul de la pension.

Dans le calcul de la pension deux facteurs interviennent :

1) La carrière professionnelle.

Sa durée normale sera de 45 ans pour un homme et de 40 ans pour une femme.

Le montant de la pension sera proportionné à la durée de la carrière professionnelle.

2) Les revenus.

La pension est établie d'après la moyenne des revenus professionnels réels et des revenus fictifs, déterminés par le Roi, inscrits au compte du travailleur indépendant, plutôt que d'après les revenus de fin de carrière.

Cette modalité a pour effet d'éviter l'inconvénient de prendre comme base de détermination des revenus qui, par suite de l'âge du travailleur indépendant ou des conditions économiques, peuvent être sensiblement inférieurs à la moyenne annuelle de ses revenus.

Un travailleur indépendant marié qui, par hypothèse aurait cotisé de 20 à 65 ans et qui aurait régulièrement déclaré des revenus annuels égaux ou supérieurs à 60.000 francs, aurait droit à :

$$\frac{45}{45} \times 60 \text{ p. c.} \times 60.000 = 36.000 \text{ frs (valeur 1952).}$$

S'il ne cotisait que pendant 20 ans, il aurait droit à :

$$\frac{20}{45} \times 60 \text{ p. c.} \times 60.000 = 16.000 \text{ frs (valeur 1952).}$$

En outre, il faut signaler que le projet prévoit, selon des modalités que le Roi détermine, l'adaptation des revenus en fonction des fluctuations du coût de la vie.

En effet, il est évident que si l'on calcule la pension sans tenir compte de ce correctif, on risque d'aboutir à des situations iniques, puisque la pension ne serait pas établie en tenant compte de l'évolution du pouvoir d'achat des revenus au cours de la carrière professionnelle.

Un autre correctif — relatif cette fois au produit des cotisations — peut être apporté par le Roi à la limite des revenus professionnels pris en considération pour le calcul de la pension.

Si, par exemple, le coût de la vie augmente de 1/5me, lorsque le travailleur indépendant atteint l'âge de 50 ans :

Leeftijd voor het pensioen.

Het pensioen mag aangevraagd worden vanaf de leeftijd van 65 jaar voor een man en vanaf de leeftijd van 60 jaar voor een vrouw.

Het pensioen kan vroeger aangevraagd worden. De vervroegingstermijn mag evenwel in geen geval vijf jaar te boven gaan en ieder vervroegd verkregen pensioen wordt met 7 % per vervroegingsjaar verminderd.

Berekening van het pensioen.

Twee elementen komen voor de berekening van het pensioen in aanmerking :

1) De beroepsloopbaan.

De normale duur ervan zal 45 jaar bedragen voor een man en 40 jaar voor een vrouw.

Het bedrag van het pensioen zal in verhouding staan tot de duur van de beroepsloopbaan.

2) De inkomsten.

Het pensioen wordt vastgesteld naar de gemiddelde werkelijke en door de Koning vastgestelde fictieve bedrijfsinkomsten, ingeschreven op de individuele rekening van de zelfstandige arbeider eerder dan naar de bezoldigingen bij het einde van de loopbaan.

Deze modaliteit heeft tot gevolg het nadeel te vermijden, tot basis voor de vaststelling de inkomsten te nemen welke, tengevolge van de ouderdom of van economische omstandigheden aanzienlijk lager kunnen zijn dan het jaarlijks gemiddelde van zijn inkomsten.

Een gehuwd zelfstandig arbeider die — bij veronderstelling — van zijn 20^e tot zijn 65^e jaar bijdragen zou gestort hebben en regelmatig jaarlijkse inkomsten zou gehad hebben, die gelijk of hoger zijn dan 60.000 frank, zou recht hebben op :

$$\frac{45}{45} \times 60 \text{ t. h.} \times 60.000 = 36.000 \text{ fr. (waarde 1952).}$$

Indien hij slechts gedurende 20 jaren bijdragen stortte zou hij recht hebben op :

$$\frac{20}{45} \times 60 \text{ t. h.} \times 60.000 = 16.000 \text{ fr. (waarde 1952).}$$

Er dient daarenboven aangestipt dat het ontwerp, volgens modaliteiten die de Koning bepaalt, de aanpassing van de inkomsten in functie van de schommeling van de levensduurte voorziet.

Het is inderdaad klaarblijkelijk dat, indien men het pensioen berekent zonder rekening te houden met dit correctief, men gevaar loopt tot onrechtvaardige toestanden te komen vermits het pensioen niet zou vastgesteld zijn met inachtnaam van de evolutie van de koopkracht der inkomsten, gedurende de beroepsloopbaan.

Een ander correctief — ditmaal met betrekking tot het totaal der bijdragen — kan door de Koning aan de grens van de bedrijfsinkomsten, die in aanmerking genomen worden voor het berekenen van het pensioen, aangebracht worden.

Indien, bijvoorbeeld, de levensduurte met 1/5 verhoogt, wanneer de zelfstandige arbeider de ouderdom van 50 jaar bereikt :

1) Application du premier correctif.

Le Roi peut réadapter les revenus pris en considération jusqu'à cette époque, en les affectant d'un coefficient d'augmentation.

Supposons que la moyenne des revenus professionnels pris en considération ait été de 60.000 francs pour la période de 20 à 49 ans. Le montant de ces revenus s'élèvera désormais à :

$$(60.000 \times 30) \times \frac{120}{100} = 2.160.000 \text{ fr.}$$

Si nous supposons que les revenus du travailleur indépendant et le coût de la vie ne subissent plus de modifications jusqu'au moment où ce travailleur indépendant atteint 65 ans, la moyenne des revenus sera :

$$\frac{1}{45} (2.160.000 + [72.000 \times 15]) = 72.000 \text{ fr.}$$

et le montant de sa pension :

$$\frac{45}{45} \times 60 \text{ p. c.} \times 72.000 = 43.200 \text{ fr.}$$

2) Application du second correctif.

Le Roi peut fixer la limite des revenus à prendre en considération pour le calcul de la cotisation non plus à 60.000 fr., mais à 72.000 fr.

Le projet prévoit la garantie d'une pension minimum à tous ceux qui ont cotisé en qualité d'assuré libre avant l'entrée en vigueur de la présente loi. Pour bénéficier de cette pension, les intéressés doivent, en outre, satisfaire aux conditions fixées à l'article 17, et notamment ne pas disposer de revenus supérieurs à 8.000 ou 6.000 francs par an, selon qu'ils ont une épouse à charge ou non. Ils doivent, en outre, faire la preuve de leur qualité de travailleur indépendant. Cette preuve peut être faite par toutes voies de droit.

L'article 19 établit le mode de calcul et le montant de la pension qui leur est attribuée.

Par l'application de la présente loi, une épouse est considérée comme étant à charge du mari lorsqu'elle cohabite avec le mari sans avoir de revenus personnels ou, lorsque divorcée ou séparée de son mari, elle bénéficie d'une pension alimentaire à charge de celui-ci.

III. — La pension de veuve.

Les dispositions du Chapitre III sont relatives à la pension de veuve.

Cette pension prend cours à l'âge de 60 ans. L'octroi de la pension est subordonné à la condition que l'intéressée ait, au moins, un an de mariage et ne se remarie pas.

Le montant de la pension est fixé à la moitié de la pension dont bénéficiait le mari.

Tel est l'objet des articles 20 à 22.

L'article 23 détermine le mode de calcul de la pension si le mari n'est pas bénéficiaire d'une pension de vieillesse lors de son décès. Cette pension est calculée en se basant sur les éléments qui sont utilisés pour l'établissement de

1) Toepassing van het eerste correctief.

De Koning kan de inkomsten, die tot op dit tijdstip in aanmerking genomen zijn, heraanpassen door er een verhogingscoëfficiënt aan toe te voegen.

Veronderstellen wij dat het gemiddelde der in aanmerkinggenomen bedrijfsinkomsten, voor de periode van 20 tot 49 jaar, 60.000 frank bedroeg. Het bedrag van deze inkomsten zal in het vervolg belopen :

$$(60.000 \times 30) \times \frac{120}{100} = 2.160.000 \text{ fr.}$$

Indien wij veronderstellen dat de inkomsten van de zelfstandige arbeider en de levensduurte geen verandering meer ondergaan tot op het ogenblik dat de zelfstandige arbeider zijn 65ste jaar bereikt, zal het gemiddelde der inkomsten zijn :

$$\frac{1}{45} (2.160.000 + [72.000 \times 15]) = 72.000 \text{ fr.}$$

en het bedrag van zijn pensioen :

$$\frac{45}{45} \times 60 \text{ t. h.} \times 72.000 = 43.200 \text{ fr.}$$

2) Toepassing van het tweede correctief.

De Koning kan de grens van de in aanmerking te nemen inkomsten bepalen voor het berekenen van de bijdrage niet meer op 60.000 frank maar op 72.000 frank.

Het ontwerp voorziet de waarborg van een minimum-pensioen aan allen die in de hoedanigheid van vrij-verzekerde bijgedragen hebben vóór de inwerkingtreding van deze wet. Om van dit pensioen te genieten moeten de belanghebbenden bovendien aan de bij het artikel 17 bepaalde voorwaarden voldoen, en ondermeer over geen inkomsten beschikken die 8.000 of 6.000 frank per jaar te boven gaan, naargelang zij hun echtgenote al dan niet ten laste hebben. Bovendien, moeten zij het bewijs leveren van hun hoedanigheid van zelfstandige arbeider. Dit bewijs kan door alle rechtsmiddelen geleverd worden.

Het artikel 19 bepaalt de wijze der berekening en het pensioenbedrag dat hun wordt toegekend.

Voor de toepassing van deze wet wordt de echtgenote beschouwd als zijnde ten laste, indien zij met haar echtgenoot samenwoont zonder persoonlijke inkomsten te hebben of wanneer zij uit de echt gescheiden of gescheiden is van haar echtgenoot, een uitkering tot onderhoud te zijnen laste geniet.

III. — Weduwepensioen.

De bepalingen van Hoofdstuk III hebben betrekking op het weduwepensioen.

Dit pensioen gaat in op de ouderdom van 60 jaar. De toekenning van het pensioen is ondergeschikt aan de voorwaarde dat belanghebbende ten minste één jaar huwelijk telt en niet hertrouwt.

Het bedrag van het pensioen is vastgesteld op de helft van het pensioen dat de echtgenoot genoot.

Dit is het voorwerp van de artikelen 20 tot 22.

Artikel 23 bepaalt de wijze van berekening van het pensioen indien de echtgenoot niet geniet van een ouderdomspensioen op het ogenblik van zijn overlijden. Dit pensioen wordt berekend rekening houdend met de ele-

la pension de vieillesse. Le taux de la pension est de 30 p. c. de la moyenne annuelle des revenus professionnels, inscrits au compte individuel du mari, en fonction de la durée de sa carrière professionnelle.

L'article 24 règle le cas de la veuve du travailleur indépendant décédé ayant cotisé en qualité d'assuré libre après l'entrée en vigueur de la présente loi.

L'article 25 règle celui de la veuve de ce travailleur, lorsqu'il est décédé avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

L'octroi de la pension dans ces deux cas est subordonné à l'exercice par le mari de la profession de travailleur indépendant pendant 15 années au moins et à la disposition par la veuve de revenus qui ne soient pas supérieurs à 4.000 francs par an.

L'article 27 établit le mode de calcul de la pension qui leur est attribuée.

Lorsqu'une veuve a été unie par des mariages successifs, à plusieurs travailleurs indépendants, l'article 28 prévoit que le montant de sa pension est établi en tenant compte des carrières et des revenus de ses maris successifs. Toutefois, l'article 45, alinéa 2, précise que pour le calcul de la pension de veuve, il ne pourra y avoir superposition des périodes d'assurance ou de cotisation des maris successifs.

Supposons une veuve dont le mari a exercé une profession indépendante de 1953 à 1958, et qui se remarie avec un travailleur indépendant dont la carrière s'étend de 1953 à 1965. Les années 1953 à 1958 ne pourront être prises en considération qu'une seule fois pour établir le nombre d'années servant de base au calcul de la pension de veuve. En revanche, si les revenus professionnels de son premier mari durant ces cinq années ont été supérieurs à ceux de son second mari, la veuve pourra choisir les cinq années les plus avantageuses pour le calcul de sa pension.

IV. — Financement.

Selon l'article 29, les dépenses résultant de l'application de la présente loi sont couvertes par une cotisation des travailleurs indépendants et une subvention annuelle de l'Etat.

Les travailleurs indépendants ont à maintes reprises, exprimé leur déception parce que leurs pensions étaient sensiblement inférieures à celles des travailleurs salariés.

Le Gouvernement veut porter remède à cet état de choses.

Toutefois force lui est de constater que les pensions des salariés sont financées par des cotisations qui pourront atteindre 9 p. c. des salaires « non plafonnés » et par une subvention de l'Etat.

Le passage d'un régime d'assurance libre à un régime d'assurance obligatoire engendre des situations spéciales: c'est pourquoi les prestations prévues par le présent projet ne sont pas absolument identiques à celles prévues dans le projet relatif aux salariés. En conséquence le Gouvernement croit pouvoir fixer à 6 p. c. le montant de la cotisation annuelle, calculée sur une partie des revenus égale ou inférieure à 60.000 francs.

Il va de soi qu'une cotisation minimum est indispensable.

Tenant compte de ce que certains travailleurs indépendants ont des revenus particulièrement modestes, le Gouvernement a fixé à 300 francs par trimestre le montant de cette cotisation minimum, soit l'équivalent d'une cotisation de 6 p. c. calculée sur un revenu annuel de 20.000 francs.

menten die worden gebruikt voor het vaststellen van het ouderdomspensioen. Het bedrag van het pensioen bedraagt 30 t. h. van het jaarlijks gemiddelde der bedrijfsinkomsten, ingeschreven op de individuele rekening van de echtgenoot, in functie van de duur zijner beroepsloopbaan.

Artikel 24 regelt het geval van de weduwe van de zelfstandige arbeider, die bijgedragen heeft in hoedanigheid van vrije verzekerde en overleden is na het van kracht worden van deze wet.

Artikel 25 regelt het geval van de weduwe wiens echtgenoot overleden is vóór de inwerkingtreding van deze wet.

Het toekennen van het pensioen in deze twee gevallen is ondergeschikt aan het uitoefenen door de echtgenoot van het beroep van zelfstandige arbeider gedurende ten minste 15 jaar en aan de beschikking dat de inkomsten van de weduwe niet hoger zijn dan 4.000 frank per jaar.

Artikel 27 bepaalt de wijze van berekening van het pensioen dat hun wordt toegekend.

Wanneer een weduwe opeenvolgende huwelijken heeft aangegaan met meerdere zelfstandige arbeiders, voorziet artikel 28 dat het bedrag van haar pensioen vastgesteld wordt door rekening te houden met de loopbanen en inkomsten van haar opeenvolgende echtgenoten. Evenwel, bepaalt artikel 45, alinéa 2, nauwkeurig dat voor de berekening van het weduwepensioen er geen bovenelkaar plaatsing zal kunnen zijn van de verzekeringsperiodes of bijdrageperiodes der opeenvolgende echtgenoten.

Veronderstellen wij een weduwe waarvan de echtgenoot van 1953 tot 1958 een zelfstandig beroep heeft uitgeoefend en opnieuw in het huwelijk treedt met een zelfstandige arbeider, waarvan de loopbaan gaat van 1953 tot 1965. De jaren van 1953 tot 1958 zullen slechts éénmaal in aanmerking kunnen genomen worden om het aantal jaren te bepalen die tot basis dienen om het weduwepensioen te berekenen. Daarentegen, indien de bedrijfsinkomsten van haar eerste echtgenoot, gedurende deze vijf jaren, deze van haar tweede echtgenoot overtroffen hebben, zal de weduwe kunnen kiezen tussen de vijf jaren die het gunstigst zijn om haar pensioen te berekenen.

IV. — Financiering.

Volgens artikel 29, worden de uitgaven voortvloeiend uit de toepassing van deze wet gedekt door een bijdrage der zelfstandige arbeiders en door een jaarlijkse Staats-toelage.

De zelfstandige arbeiders hebben herhaaldelijk uiting gegeven aan hun ontgoocheling daar hun pensioenen aanzienlijk minder bedroegen dan deze der loontrekkenden.

De Regering wil aan deze toestand verhelpen.

Zij moet evenwel vaststellen dat de pensioenen der loontrekkenden gefinancierd worden door bijdragen, die 9 t. h. der « niet begrensde » lonen zullen kunnen bereiken en door een Staatstoelage.

De overgang van een stelsel der vrije verzekering naar een stelsel der verplichte verzekering brengt bijzondere toestanden met zich mee; daarom zijn de uitkeringen, voorzien bij dit ontwerp, niet volledig gelijk aan deze vastgesteld in het ontwerp betreffende de loontrekkenden. Bijgevolg denkt de Regering het bedrag der jaarlijkse bijdrage op 6 t. h. te kunnen vaststellen, berekend op een deel der inkomsten gelijk of minder dan 60.000 frank.

Het spreekt van zelf, dat een minimum-bijdrage noodzakelijk is.

Rekening houdend met het feit dat sommige zelfstandige arbeiders bijzonder bescheiden inkomsten hebben, heeft de Regering het bedrag dezer minimum bijdrage op 300 frank per kwartaal vastgesteld, hetzij de gelijke waarde van een bijdrage van 6 t. h. berekend op een jaarlijks inkomen van 20.000 frank.

Cette cotisation minimum est fixée trimestriellement pour éviter que les travailleurs indépendants qui débutent dans leur profession et n'exercent celle-ci que pendant quelques mois, ne soient obligés de payer une cotisation basée sur les revenus présumés d'une année entière de travail.

Il est normal que toute activité professionnelle en qualité de travailleur indépendant, même si elle est exercée pendant moins d'un trimestre, donne lieu à la perception d'une cotisation.

V. — Administration.

Actuellement quatre établissements publics et un service de l'Etat interviennent pour exécuter les dispositions légales et réglementaires relatives à l'assurance libre en vue de la vieillesse et du décès prématuré des travailleurs indépendants visés par le nouveau régime.

Ce sont :

1° la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite.

Cette institution reçoit les versements d'« assurance » constatés par l'apposition de timbres de retraite sur des cartes de versements, les inscrit dans les comptes individuels des assurés libres, constitue les rentes de vieillesse et de veuve, calcule la contribution de l'Etat y afférente et enfin, à la demande des intéressés, effectue le paiement des rentes et de la contribution de l'Etat.

2° le Service des pensions de vieillesse du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale.

Il est chargé de vérifier si les décisions prises par le contrôleur des contributions ou par les commissions d'appel sur les majorations de rente de vieillesse après enquête sur les ressources, sont conformes aux dispositions légales ou réglementaires en la matière.

3° le Fonds des veuves et des orphelins.

Cet établissement public dont l'origine remonte à la loi du 10 décembre 1924 a pour mission d'instruire les demandes de majoration de rente de veuve et des allocations d'orphelins qui sont introduites par les veuves des assurés libres et qui lui sont transmises par la Caisse Générale d'Epargne et de Retraite.

4° la Caisse nationale des majorations de rente de vieillesse et de veuve et des allocations d'orphelins.

Cet établissement public dont la création a été prévue par la loi du 14 juillet 1930 est chargé :

Pour le compte de l'Etat, du paiement des majorations de rente de vieillesse et de veuve et des allocations d'orphelins ainsi que des suppléments à ces majorations et allocations;

5° Le Fonds de dotation destiné à assurer le financement des pensions de guerre, des majorations de rente de vieillesse et de veuve et des allocations d'orphelins.

Cet établissement public, créé auprès du Ministère des Finances et dont l'origine remonte également à la loi du 14 juillet 1930, a pour mission de financer partiellement les dépenses supportées par l'Etat.

L'organisation administrative actuelle est excessivement compliquée. Elle ne donne pas satisfaction aux intéressés. Ceux-ci sont tenus d'introduire plusieurs demandes pour obtenir les divers éléments constitutifs de la pension de vieillesse ou de veuve; ils reçoivent deux titres de pension; le premier pour la rente et la contribution de l'Etat, le

Deze minimum bijdrage is driemaandelijks vastgesteld, om te vermijden dat de zelfstandige arbeiders die hun beroep aanvangen en dit slechts gedurende enkele maanden uitoefenen, verplicht zouden zijn een bijdrage te betalen gesteund op de vermoedelijke inkomsten van een volledig werkjaar.

Het is normaal dat elke beroepsbedrijvigheid in hoedanigheid van zelfstandige arbeider, zelfs indien zij gedurende minder dan een kwartaal uitgeoefend is, aanleiding geeft tot de inning van een bijdrage.

V. — Administratie.

Vier openbare diensten en een Staatsdienst komen op dit ogenblik tussen om de wettelijke en reglementaire beschikkingen uit te voeren betreffende de vrije verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdigen dood, die betrekking hebben op de zelfstandige arbeiders beoogd door het nieuw stelsel.

Het zijn :

1° de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Deze instelling ontvangt de « verzekering » stortingen, die vastgesteld worden door het plakken van pensioen-zegels op stortingskaarten, schrijft ze in op de individuele rekeningen van de vrije verzekerden, vormt de ouderdoms- en weduwerenten, berekent de daar aan toegevoegde Rijksbijdrage en tenslotte, doet de uitbetaling, op aanvraag van de belanghebbenden, van de renten en van de Rijksbijdrage.

2° de Dienst voor ouderdomspensioenen van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Hij is belast na te gaan of de beslissingen, die door de controleur der belastingen of door de commissies van beroep inzake de ouderdomsrentetoeslag na onderzoek omtrent de bestaansmiddelen gedaan zijn, met de wettelijke of reglementaire bepalingen terzake, overeenkomen.

3° het Fonds voor weduwen en wezen.

Deze openbare instelling waarvan het ontstaan teruggaat op 10 December 1924, heeft tot opdracht de aanvragen om weduwerentetoeslag en wezentoelagen te onderzoeken, die ingediend zijn door de weduwen van de vrij-verzekerden en die haar overgemaakt worden door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

4° de Nationale Kas voor de ouderdomsrente- en weduwerentetoeslagen en de wezentoelagen.

Deze openbare instelling, waarvan de oprichting voorzien is door de wet van 14 Juli 1930, is gelast :

Voor rekening van het Rijk, de wezentoelagen, alsook de bijslag op deze toeslagen en toelagen te betalen;

5° Het Dotatiefonds bestemd om de financiering van de oorlogspensioenen, de ouderdoms- en weduwerentetoeslagen en de wezentoelagen te verzekeren.

Deze openbare instelling, opgericht bij het Ministerie van Financiën en waarvan de oorsprong insgelijks opklimt tot de wet van 14 Juli 1930, heeft tot opdracht de uitgaven door het Rijk gedragen, gedeeltelijk te financieren.

De huidige administratieve organisatie is uiterst ingewikkeld. Zij voldoet de belanghebbenden niet. Deze zijn verplicht verschillende aanvragen in te dienen om de verschillende samenstellende elementen van het ouderdoms- of weduwerpensioen te bekomen; zij ontvangen twee pensioentitels; de eerste voor de rente en de Rijksbijdrage,

second pour la majoration. Les bénéficiaires touchent trimestriellement les arrérages des rentes et mensuellement ceux des autres éléments.

En outre, les intéressés ne concourent pas à la gestion des quatre établissements publics dont il vient d'être question.

Le projet de loi met fin à cet état de choses, il apporte de la clarté et de la simplification.

Il prévoit la création d'un établissement public dénommé « Office national des pensions pour travailleurs indépendants », placé sous la garantie de l'Etat, géré avec le concours des intéressés et chargé d'appliquer le nouveau régime de pension.

Concurremment avec l'« Office national des pensions de vieillesse » dont il est question dans le projet de loi n° 240, relatif à la pension de vieillesse (1), l'Office national des pensions pour travailleurs indépendants absorbe la Caisse nationale des majorations de rente de vieillesse et de veuve et des allocations d'orphelins ainsi que le Fonds des veuves et des orphelins; il recueille leurs attributions, leur actif et leur passif et succède à leurs droits et obligations, mais uniquement en ce qui concerne les assurés libres.

Pour le surplus, le Roi déterminera l'organisation et le fonctionnement du nouvel office.

Le projet stipule encore que la Caisse générale d'Épargne et de Retraite est chargée d'effectuer au nom et pour compte de l'Office les opérations financières et techniques de celui-ci et notamment le paiement des prestations selon les modalités et les conditions que le Roi déterminera.

Le dépôt des fonds à la Caisse générale d'Épargne et de Retraite et l'exécution des opérations financières de l'Office par cet organisme, éviteront de devoir créer au sein de l'Office national des pensions pour travailleurs indépendants des services financiers chargés de la gestion et du placement des fonds, alors qu'en pareille matière, la Caisse générale d'Épargne et de Retraite, institution vénérable, jouissant de la confiance du public et fonctionnant sous la garantie de l'Etat, est particulièrement compétente et spécialement outillée.

VI. — Perception des cotisations.

En quoi consistera l'intervention de l'Administration des Contributions ?

Cette Administration devra percevoir la cotisation prévue par le présent projet, en même temps que les impôts relatifs à l'exercice. Toutefois une distinction nette sera établie entre la présente cotisation et les impôts.

Si la perception des cotisations par l'Administration des Contributions présente certains inconvénients, il n'en reste pas moins que c'est le mode de perception le plus économique.

C'est pour des raisons d'opportunité et non de principe que le Gouvernement s'est rallié à l'adoption de cette technique.

VII. — Juridictions contentieuses.

L'application du nouveau régime fera surgir inévitablement des contestations et entraînera éventuellement des sanctions.

Aujourd'hui les contestations en matière de rentes de

de la seconde pour de toeslagen. De rechthebbenden ontvangen om de drie maand de termijnen der renten en maandelijks deze der andere elementen.

Daarenboven nemen de belanghebbenden geen deel in het beheer der vier openbare diensten waarvan sprake.

Het wetsontwerp maakt een einde aan die toestand; het brengt helderheid en vereenvoudiging.

Het voorziet de oprichting onder Staatswaarborg, van een openbare dienst, « Rijksdienst voor pensioenen voor zelfstandige arbeiders » genoemd, met behulp der belanghebbenden beheerd, en belast met de toepassing van het nieuw pensioenstelsel.

Tezamen met de « Rijksdienst voor Ouderdomspensioenen » waarvan sprake in het wetsontwerp n° 240, betreffende het ouderdomspensioen (1) slorpt de Rijksdienst voor pensioenen voor zelfstandige arbeiders de Nationale Kas voor de ouderdomsrente- en weduwrentetoeslagen en de wezentoeslagen op alsmede het Fonds voor weduwen en wezen; hij neemt hun bevoegdheden over, hun actief en hun passief en volgt hen op in hun rechten en verplichtingen, doch alleen voor wat de vrije verzekerden betreft.

Voor het overige zal de Koning de organisatie en de werking van de nieuwe dienst vaststellen.

Het ontwerp bepaalt bovendien dat de Algemene Spaar- en Lijfrentekas ermede belast is, namens en voor rekening van de Rijksdienst diens financiële en technische verrichtingen te doen inzonderheid de betaling van de uitkeringen volgens de door de Koning te bepalen modaliteiten en voorwaarden.

Het neerleggen der fondsen bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de uitvoering der financiële verrichtingen van de Dienst door dit organisme, vermijden bij de Rijksdienst voor pensioenen voor zelfstandige arbeiders van financiële diensten te moeten oprichten belast met het beheer en de belegging der fondsen, terwijl de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, achtenswaardige instelling, die het vertrouwen van het publiek geniet en onder Staatswaarborg werkt, hiertoe bijzonder bevoegd en uitgerust is.

VI. — Inning der bijdragen.

Waarin zal de tussenkomst van het Bestuur der Belastingen bestaan ?

Dit Bestuur zal de bijdrage moeten innen, die door het huidig wetsontwerp voorzien zijn, terzelfdertijd met de belastingen van het dienstjaar. In elk geval zal een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen de huidige bijdrage en de belastingen.

Indien de inning der bijdragen door het Bestuur der Belastingen zekere bezwaren oplevert, blijft het niettemin de meest zuinige wijze van inning.

Het is om opportunititsredenen en niet omwille van het principe, dat de Regering zich uitgesproken heeft voor het aanvaarden van deze techniek.

VII. — Rechtscolleges voor betwiste zaken.

De toepassing van het nieuw stelsel zal onvermijdelijk betwistingen doen oprijzen en zal gebeurlijk sancties met zich brengen.

Heden behoren de betwistingen in zake ouderdoms- en

(1) Documents parlementaires. — Chambre des Représentants. — Session 1951-1952, n° 240.

(1) Parlementaire bescheiden. — Kamer der Volksvertegenwoordigers. — Zitting 1951-1952, n° 240.

vieillesse et de veuve sont de la compétence exclusive des tribunaux de l'ordre judiciaire (1).

Il en est de même en ce qui concerne les contestations relatives à la contribution de l'Etat (1).

Les litiges en matière de majoration de rente de vieillesse relèvent au contraire des commissions d'appel régionales et de la Commission supérieure des pensions de vieillesse; cette dernière ne peut être saisie que par le Ministre et non par les intéressés.

Enfin, si une contestation venait à surgir en matière de majoration de rente de veuve et d'allocations d'orphelins, il n'existe aucune juridiction pour la trancher.

Les décisions des tribunaux de l'ordre judiciaire rendues en dernier ressort sont susceptibles d'être déférées à la censure de la Cour de Cassation, en cas de violation de la loi et des formes substantielles, soit prescrites à peine de nullité.

Celles des commissions d'appel régionales et de la Commission supérieure des pensions peuvent faire l'objet d'un recours en annulation devant le Conseil d'Etat, soit en cas de violation de la loi ou de formes substantielles ou prescrites à peine de nullité, soit en cas de détournement ou d'excès de pouvoir. Mais dans ce cas il n'existe pas de possibilités de renvoi devant une autre juridiction et les textes ne prévoient même pas que la décision annulée puisse être renvoyée devant la juridiction qui a tranché mais autrement composée. Lorsque le Conseil d'Etat annule une décision, la Commission qui l'a rendue est saisie à nouveau et est placée devant l'alternative de confirmer la décision annulée ou de se déjuger.

En outre, les textes qui régissent la matière ne prévoient ni une procédure contradictoire, ni la publicité des audiences, ni l'obligation de motiver les décisions. Malgré les lacunes de leur statut ces juridictions ont accompli leur mission avec zèle et conscience, mais on se doit de constater qu'elles n'offrent pas aux intéressés toutes les garanties qu'ils sont en droit d'attendre de véritables tribunaux organisés et fonctionnant conformément à ces règles fondamentales dont le respect s'impose impérativement si l'on veut assurer le règne de la justice en matière de sécurité sociale en général et de pensions en particulier.

Pour remédier à cet état de choses, le projet de loi prévoit que, conformément à l'article 94 de la Constitution, le Roi instituera des juridictions contentieuses chargées de juger les contestations qui ont pour objet les droits résultant de l'ensemble de ses dispositions à l'exception du chapitre V.

VIII. — Dispositions finales.

Le présent projet de loi ne contient que des principes fondamentaux et des règles générales; il peut être considéré comme une loi de cadre. C'est pourquoi, tenant compte d'un arrêt de la Cour de Cassation, toutes Chambres réunies, du 18 novembre 1924 (*Pasicrisie* 1925, I, 25), son article 48 permet au Roi de prendre tous les arrêtés complémentaires nécessaires pour assurer son exécution.

Tel est, Mesdames, Messieurs, le projet de loi que le Gouvernement a l'honneur de soumettre à vos délibérations.

Le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale,

G. VAN DEN DAELE.

weduwrenten tot de uitsluitende bevoegdheid van de gewone rechtbanken (1).

Dit geldt ook voor de betwistingen betreffende de Rijksbijdrage (1).

De gedingen in zake de ouderdomsrentetoeslag behoren echter tot de bevoegdheid van de gewestelijke Commissies van beroep in zake ouderdomspensioenen en van de Hoge Commissie voor ouderdomspensioenen; bij deze laatste kan de zaak enkel door de Minister en niet door de belanghebbenden aanhangig gemaakt worden.

Indien, tenslotte, een betwisting zou oprijzen in zake weduwrentetoeslag en wezentoeleg, bestaat er geen enkel rechtscollege om deze te beslechten.

De beslissingen der gewone rechtbanken in laatste aanleg gewezen zijn vatbaar voor onderwerping aan de censure van het Hof van Verbreking, in geval van schending van de wet en van de hetzij substantiële hetzij op straf van nietigheid voorgeschreven vormvereisten.

Deze van de gewestelijke commissies van beroep inzake ouderdomspensioenen en van de Hoge Commissie voor ouderdomspensioenen kunnen het voorwerp uitmaken van een beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State, hetzij wegens schending van de wet of van de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven vormvereisten, hetzij in geval van machtsafwijking of -overschrijding. In dit geval echter bestaat er geen mogelijkheid tot verwijzing naar een ander rechtscollege en de tekst voorziet zelfs de mogelijkheid niet dat de nietigverklarde beslissing kan verwezen worden naar het rechtscollege dat de beslissing heeft geveld, doch anders samengesteld. Wanneer de Raad van State een beslissing vernietigt, wordt de zaak opnieuw aanhangig gemaakt bij de Commissie die de beslissing heeft getroffen en die voor de keus gesteld wordt de vernietigde beslissing te bevestigen of te herzien.

Daarenboven voorziet de tekst geen tegensprekelijke rechtspleging, geen openbaarheid der terechtzittingen en geen verplichting de beslissingen te motiveren. Niettegenstaande de gebreken van hun statuut hebben deze rechtscolleges hun zending met ijver en nauwgezetheid vervuld, maar men stelt vast dat zij aan de belanghebbenden niet alle waarborgen bieden die deze mogen verwachten van echte rechtbanken die ingericht zijn en zetelen met inachtneming van de grondregelen, waarvan de naleving zich gebiedend opdringt, zo men de gerechtigheid inzake maatschappelijke zekerheid in 't algemeen en meer bepaald inzake pensioenen wil verzekeren.

Om aan die toestand te verhelpen voorziet het wetsontwerp dat, overeenkomstig artikel 94 der Grondwet, de Koning rechtscolleges voor Betwiste zaken zal instellen, gelast de betwistingen te beslechten die de rechten, voortvloeiend uit het geheel zijner bepalingen met uitzondering van het hoofdstuk V tot voorwerp hebben.

VIII. — Slotbepalingen.

Dit ontwerp bevat, slechts de grond beginselen en de algemene regelen; het kan als een kaderwet aanzien worden. Om deze reden en rekening houdende met een arrest van het Hof van Verbreking, zetelend met verenigde Kamers, van 18 November 1924 (*Pasicrisie* 1925, I, 25), geeft artikel 48 de Koning de macht alle aanvullende besluiten nodig tot de uitvoering ervan te treffen.

Dit is, Mevrouwen, Mijne Heren, het ontwerp van wet dat de Regering de eer heeft aan uw beraadslagingen voor te leggen.

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

(1) Exposé des motifs de la loi du 15 décembre 1937, document parlementaire, Chambre des Représentants, session 1936-1937, n° 280, p. 29.

(1) Cassation 27 septembre 1928 et 25 octobre 1934, conclusions du Procureur général Paul Leclercq, *Pas.* 1928, I, 231, et 1935, I, 29.

(1) Memorie van Toelichting van de wet van 15 December 1937, Parlementaire Bescheiden, Kamer der Volksvertegenwoordigers, zitting 1936-1937, n° 280, blz. 29.

(1) Verbreking 27 September 1928 en 25 October 1934, Besluiten van Procureur-Generaal Paul Leclercq, *Pas.* 1928, I, 231, en 1935, I, 29.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale, le 28 avril 1952, d'une demande d'avis sur un projet de loi « relatif à la pension de vieillesse des travailleurs indépendants », a donné en sa séance du 9 mai 1952 l'avis suivant :

Le Conseil d'Etat a été saisi le 28 avril 1952 d'une demande d'avis dans les huit jours. Au cours de l'examen auquel il fut procédé, diverses remarques et suggestions furent faites, qui portaient notamment sur le champ d'application de la loi, les effets de sa coexistence avec celle qui concerne la pension de vieillesse des travailleurs salariés, l'adaptation progressive au régime nouveau des pensions octroyées aux travailleurs ayant cotisé sous le régime actuel, et des pensions de leurs veuves, la pension de la veuve en cas de mariages successifs, la compétence des juridictions contentieuses, le mode de perception des cotisations par l'Administration des contributions directes, les sanctions pénales, ainsi que sur les critères auxquels doivent répondre les organisations de travailleurs indépendants pour être reconnues comme les plus représentatives.

Le Gouvernement s'est rallié à la plupart de ces remarques et suggestions et a présenté, le 9 mai 1952, au Conseil d'Etat un nouveau texte. Celui-ci n'appelle plus que les observations ci-dessous.

* * *

Le Conseil d'Etat estime que l'article 2, 2°, est superflu. Il est inutile de définir ce que l'on entend par « veuve de travailleur indépendant » si l'on a défini le travailleur indépendant. Il va de soi que pour l'application de la loi nouvelle, cette définition vaut non seulement pour l'avenir mais pour le passé.

* * *

L'article 4, 1°, du projet porte que la carrière du travailleur indépendant « comprend les périodes d'activité et celles d'inactivité que le Roi peut assimiler aux précédentes ».

Cette disposition reproduit celle de l'article 4, 1°, du projet relatif à la pension de vieillesse des travailleurs salariés. Si, pour ceux-ci, l'on comprend aisément de quelles périodes il peut s'agir, étant donné qu'une abondante réglementation existe en ce domaine, il n'en est pas de même pour les travailleurs indépendants.

Le Conseil d'Etat estime que le Gouvernement devrait préciser ses intentions dans l'exposé des motifs.

* * *

Il y aurait lieu de préciser dans l'exposé des motifs ce qu'il convient d'entendre dans l'article 11 par une « résidence effective ». Cette notion, employée dans des dispositions actuellement en vigueur, est généralement interprétée de façon restrictive par l'administration et donne lieu à des contestations.

* * *

La notion d'épouse à charge, reprise aux articles 15, 2°, 17, 3° et 19, alinéa 1°, devrait être précisée dans l'exposé des motifs.

* * *

Le Gouvernement s'est rallié à la suggestion faite par le Conseil d'Etat de confier aux juridictions instituées en exécution de l'article 44 toutes les contestations relatives à l'application de la loi, y compris celles qui sont relatives à l'établissement de la cotisation par l'Administration des contributions directes. Il va sans dire que dans le cas où la cotisation est calculée d'après des revenus réels imposés à la taxe professionnelle, toute contestation relative au montant de ces revenus résulte de l'application des lois fiscales et non du présent projet. Sa solution n'est donc pas de la compétence des juridictions de pensions.

* * *

Le projet instaurant une assurance obligatoire sans régler en même temps le sort des assurances librement souscrites antérieurement, suscitera de nombreuses difficultés juridiques. Le Conseil d'Etat est d'avis qu'il y aurait lieu d'en prévoir le règlement dans le projet. Ignorant les intentions du Gouvernement sur ce point, il ne propose pas de texte qui résolve ces difficultés.

Lors de l'institution de l'assurance obligatoire pour les employés, le législateur a prévu que les contrats conclus antérieurement à l'entrée en vigueur de la loi nouvelle pourraient être résiliés ou réduits sans

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 28e April 1952 door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « betreffende het ouderdomspensioen voor zelfstandige arbeiders », heeft ter zitting van 9 Mei 1952 het volgend advies gegeven :

De 28ste April 1952 ontving de Raad van State een aanvraag om advies binnen acht dagen. Uit onderzoek dat hij aan het ontwerp wijdde, ontstonden verschillende opmerkingen en voorstellen, onder meer in verband met het toepassingsgebied van de wet, de gevolgen van de wet, de gevolgen van haar bestaan naast de wet betreffende het ouderdomspensioen der loonarbeiders, het geleidelijk aan de nieuwe regeling aanpassen van de pensioenen der arbeiders die hun bijdrage volgens de huidige regeling hebben gestort en van de pensioenen hunner weduwen, het weduwpensioen in geval van achtereenvolgende huwelijken, de bevoegdheid van de rechtscolleges voor betwiste zaken, de wijze waarop het bestuur der directe belastingen de bijdragen int, de straffen, en, tenslotte, de vereisten waaraan de organisaties van zelfstandige arbeiders moeten voldoen om als de meest representatieve te worden erkend.

De Regering heeft de meeste van die opmerkingen en voorstellen aanvaard en, de 9^e Mei 1952, aan de Raad van State een nieuwe tekst voorgelegd. Daarbij zijn nog slechts de volgende opmerkingen te maken.

* * *

Naar het oordeel van de Raad van State, is artikel 2, 2°, overbodig. Het is immers onnodig te bepalen wat onder « weduwe van een zelfstandige arbeider » wordt verstaan, eens dat een definitie van « zelfstandige arbeider » is gegeven. Voor de toepassing van de nieuwe wet geldt deze definitie vanzelfsprekend niet alleen voor de toekomst doch ook voor het verleden.

* * *

Artikel 4, 1°, van het ontwerp bepaalt dat de loopbaan van de zelfstandige arbeider « omvat, de perioden van activiteit en de perioden van inactiviteit die de Koning met de vorigen gelijkstellen kan ».

Deze bepaling is overgenomen uit artikel 4, 1°, van het ontwerp betreffende het ouderdomspensioen der loonarbeiders. Kan voor hen gemakkelijk worden uitgemaakt om welke perioden het gaat, omdat op dat gebied een uitgebreide reglementering bestaat, voor de zelfstandige arbeiders is dit niet het geval.

De Raad van State is van mening dat de Regering in de memorie van toelichting haar bedoeling ten deze nader zou moeten uiteenzetten.

* * *

De memorie van toelichting zou eveneens moeten aangeven wat in artikel 11 onder « werkelijke verblijfplaats » te verstaan is. Dit begrip, dat reeds in thans geldende bepalingen voorkomt, wordt door de administratie over het algemeen beperkend geïnterpreteerd en geeft aanleiding tot betwistingen.

* * *

Steeds in de memorie van toelichting zou het in de artikelen 15, 2°, 17, 3°, en 19, eerste lid, voorkomend begrip « echtgenote ten laste » nader moeten worden omschreven.

* * *

De Regering is ingegaan op het voorstel van de Raad van State, alle betwistingen omtrent de toepassing van de wet, ook die betreffende de vaststelling der bijdrage door het Bestuur der directe belastingen, aanhangig te maken bij de rechtscolleges ingesteld ter uitvoering van artikel 44. Het spreekt vanzelf dat, ingeval de bijdrage berekend wordt volgens werkelijke inkomsten die in de bedrijfsbelasting zijn aangeslagen, elke betwisting in verband met het bedrag dier inkomsten volgt uit de toepassing van de belastingwetten en niet uit de toepassing van dit ontwerp. De rechtscolleges in zake pensioenen zijn dus niet bevoegd om daar een oplossing aan te geven.

* * *

Door een verplichte verzekering in te stellen zonder tevens te bepalen wat met de vroeger aangegane vrije verzekeringen zal gebeuren, zal het ontwerp oorzaak zijn van talrijke juridische moeilijkheden. De Raad van State is van advies dat het ook voor die gevallen voorzieningen zou moeten treffen. Daar de bedoeling van de Regering ten deze hem onbekend is, stelt hij geen tekst voor waarin deze moeilijkheden een oplossing krijgen.

Toen de verplichte verzekering voor de bedienden werd ingevoerd, heeft de wetgever bepaald dat de verzekeringscontracten gesloten vóór de inwerkingtreding van de nieuwe wet konden worden opgezegd of

que les intéressés subissent un préjudice de ce fait (loi du 10 mars 1925, article 50).

* * *

L'article 30bis des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus immunise « la partie des bénéfices, rémunérations ou profits qui est affectée... 3° à des versements réellement effectués à titre définitif en vue de la constitution par l'assurance sur la vie, soit d'une rente ou d'un capital en cas de vie, soit d'une rente ou d'un capital en cas de décès ».

Ce texte ne vise pas les cotisations versées en vertu du présent projet. Il conviendrait donc de modifier les lois coordonnées afin que les cotisations soient également immunisées.

La chambre était composée de :

Messieurs : J. Suetens, premier président du Conseil d'Etat, président;
M. Somerhausen et G. Van Bunnan, conseillers d'Etat;
E. Van Dievoet et F. Duchene, assesseurs de la section de législation;
G. Piquet, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. Van Bunnan.

Le Greffier,
(s.) G. PIQUET.

Le Président,
(s.) J. SUETENS.

Pour expédition délivrée à M. le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale.

Le 14 mai 1952.

Le Greffier du Conseil d'Etat,
R. DECKMYN.

verminderd zonder nadelige gevolgen voor de betrokkenen (wet van 10 Maart 1925, artikel 50).

* * *

Artikel 30bis van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen verleent belastingvrijdom « op het deel der winsten, bezoldigingen of baten, dat wordt aangewend... 3° tot stortingen welke werkelijk op definitieve wijze zijn gedaan met het oog op het vormen, door de levensverzekering, hetzij van een rente of van een kapitaal in geval van leven, hetzij van een rente of een kapitaal in geval van overlijden ».

In die tekst is geen sprake van de bijdragen gestort krachtens dit ontwerp. De samengeordende wetten zouden derhalve zo moeten worden gewijzigd, dat deze bijdragen eveneens de belastingvrijdom genieten.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : J. Suetens, eerste-voorzitter van de Raad van State, voorzitter;
M. Somerhausen, G. Van Bunnan, raadsheren van State;
E. Van Dievoet, F. Duchêne, bijzitters van de afdeling wetgeving;
G. Piquet, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. Van Bunnan.

De Griffier,
(get.) G. PIQUET.

De Voorzitter,
(get.) J. SUETENS.

Voor uitgifte afgeleverd aan de H. Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

De 14e Mei 1952.

De Griffier van de Raad van State,
R. DECKMYN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges.

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale est chargé de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

CHAPITRE PREMIER.

Dispositions générales.

Article premier.

La présente loi a pour objet d'organiser un régime de pension de vieillesse et de pension de veuve au profit des travailleurs indépendants et de leurs veuves.

Art. 2.

Pour l'application de la présente loi, sont considérés comme :

1° travailleurs indépendants : toutes personnes qui exercent en Belgique, habituellement et en ordre principal, une activité professionnelle et qui ne sont pas assujetties à un autre régime de pension de vieillesse ou de survie, établi par voie légale ou réglementaire;

2° veuves de travailleurs indépendants : les veuves des personnes visées au 1°, ainsi que les veuves de travailleurs indépendants qui ont été occupés en Belgique et sont décédés avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Le Roi peut, suivant des modalités qu'il détermine, étendre le bénéfice du régime instauré par la présente loi à toutes personnes qui, sans être visées à l'alinéa précédent, ne sont néanmoins pas assujetties à un autre régime de pension de vieillesse ou de survie.

Art. 3.

La présente loi détermine les cotisations que les travailleurs indépendants doivent verser en exécution de ses prescriptions.

Elle maintient le droit à la rente constituée ou en cours de constitution jusqu'à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, conformément aux lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

Elle garantit :

1° au travailleur indépendant qui a cotisé conformément à ses prescriptions et, dans les cas déterminés par le Roi, à son épouse, un droit à une pension de vieillesse;

2° à sa veuve, un droit à une pension de veuve.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg is gelast in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers, het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

EERSTE HOOFDSTUK.

Algemene bepalingen.

Eerste artikel.

De wet strekt er toe een stelsel inzake ouderdomspensioen en weduwepensioen in te richten ten voordele van de zelfstandige arbeiders en hun weduwen.

Art. 2.

Voor de toepassing van deze wet worden beschouwd als :

1° zelfstandige arbeiders : alle personen die in België gewoonlijk en hoofdzakelijk, een beroepsactiviteit uitoefenen en niet onderworpen zijn aan een ander ouderdoms- of overlevingspensioenstelsel, door de wet of door besluiten vastgesteld;

2° weduwen van zelfstandige arbeiders : de weduwen van personen bedoeld onder 1°, evenals de weduwen van zelfstandige arbeiders die in België werkzaam geweest zijn en overleden zijn vóór de inwerkingtreding van deze wet.

De Koning kan, volgens door Hem te bepalen modaliteiten, het voordeel van het bij deze wet ingevoerd stelsel uitbreiden tot alle personen, die, zonder bedoeld te zijn bij het vorig lid, evenwel aan geen ander ouderdoms- of overlevingspensioenstelsel onderworpen zijn.

Art. 3.

Deze wet bepaalt de bijdragen die de zelfstandige arbeiders ter uitvoering van haar voorschriften moeten storten.

Zij handhaaft het recht op de gevestigde rente of op de rente die tot de datum van de inwerking van deze wet gevestigd wordt overeenkomstig de geordende wetten, betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.

Zij waarborgt :

1° aan de zelfstandige arbeider, die overeenkomstig haar voorschriften bijgedragen heeft en, in de door de Koning bepaalde gevallen, aan zijn echtgenote, een recht op een ouderdomspensioen;

2° aan zijn weduwe, een recht op een weduwepensioen

Art. 4.

La pension de vieillesse et la pension de veuve sont calculées en fonction :

1° de la durée de la carrière professionnelle du travailleur indépendant. La carrière comprend les périodes d'activité et celles d'inactivité que le Roi peut assimiler aux précédentes;

2° des revenus professionnels imposables et des revenus fictifs qui sont afférents aux périodes d'inactivité, que le Roi détermine. Les revenus sont pris en considération à concurrence de 60.000 francs par an. Les revenus et la limite fixés ci-dessus sont adaptés en fonction des fluctuations du coût de la vie, selon des modalités que le Roi détermine.

Art. 5.

La cotisation est obligatoire de 20 à 65 ans.

Art. 6.

Le Roi peut déterminer de quelle façon les cotisations supplémentaires libres du travailleur indépendant peuvent être encouragées.

Art. 7.

La pension de vieillesse et la pension de veuve varient suivant les fluctuations du coût de la vie. Le Roi détermine les modalités de ces variations.

Art. 8.

Il est tenu pour chaque travailleur indépendant, un compte individuel dans lequel sont inscrits les cotisations et les renseignements relatifs à la carrière et aux revenus visés à l'article 4.

Le travailleur indépendant reçoit, chaque année, un extrait de son compte individuel.

Art. 9.

Les prestations fixées par l'article 3, alinéa 3, ne prennent cours que si le bénéficiaire cesse toute activité professionnelle, autre qu'un travail occasionnel. La reprise d'une activité professionnelle suspend le bénéfice des paiements. Le Roi détermine ce qu'il faut entendre par « travail occasionnel ».

Art. 10.

Ces prestations sont réduites dans une proportion déterminée par le Roi lorsque leur bénéficiaire est un ressortissant d'un pays avec lequel la Belgique n'a pas conclu une convention de sécurité sociale.

Art. 11.

Ces prestations ne sont fournies qu'aux bénéficiaires résidant effectivement en Belgique, au Congo belge ou dans les territoires du Ruanda-Urundi, sans préjudice des dispositions des conventions internationales en matière de sécurité sociale.

Art. 12.

Les paiements sont effectués au moyen d'assignations postales entre les mains et au domicile de leur bénéficiaire; chaque paiement s'effectue au moyen d'une seule assignation.

Art. 4.

Het ouderdomspensioen en het weduwepensioen worden berekend in functie van :

1° de duur der beroepsloopbaan van de zelfstandige arbeider. De loopbaan omvat de perioden van activiteit en de perioden van inactiviteit die de Koning met de vorigen gelijkstellen kan;

2° van de belastbare bedrijfsinkomsten en van de fictieve inkomsten die betrekking hebben op de perioden van inactiviteit, die de Koning bepaalt. De inkomsten worden in aanmerking genomen voor een bedrag van 60.000 frank per jaar. De inkomsten en de grens hierboven bepaald, worden aangepast in functie van de schommelingen van de levensduurte, volgens modaliteiten, die de Koning bepaalt.

Art. 5.

De bijdrage is verplichtend van 20 tot 65 jaar.

Art. 6.

De Koning kan bepalen op welke wijze de bijkomende vrije stortingen van de zelfstandige arbeider kunnen aangemoedigd worden

Art 7.

Het ouderdomspensioen en het weduwepensioen veranderen volgens de schommelingen van de levensduurte. De Koning bepaalt de modaliteiten van deze veranderingen.

Art. 8.

Voor elke zelfstandige arbeider wordt een individuele rekening gehouden waarin de bijdragen worden opgetekend en de gegevens betreffende de loopbaan en de inkomsten bedoeld bij artikel 4.

De zelfstandige arbeider ontvangt jaarlijks een uittreksel van zijn individuele rekening.

Art. 9.

De bij artikel 3, lid 3, bedoelde uitkeringen, gaan slechts in zo de gerechtigde alle beroepsbedrijvigheid, behalve gelegenheidswerk stopzet. De hervatting van een beroepsbedrijvigheid schorst het genot der uitkeringen. De Koning bepaalt wat onder « gelegenheidswerk » moet worden verstaan.

Art. 10.

Deze uitkeringen worden verminderd, in een door de Koning bepaalde verhouding, indien de gerechtigde een onderdaan is van een land waarmede België geen overeenkomst inzake maatschappelijke zekerheid heeft afgesloten.

Art. 11.

Deze uitkeringen worden slechts verstrekt aan de gerechtigden die werkelijk in België, in Belgisch Congo, of in de gebieden Ruanda-Urundi verblijven, onverminderd de bepalingen van de internationale overeenkomsten inzake maatschappelijke zekerheid.

Art. 12.

De betalingen worden gedaan bij postassignaties in handen en ter woonplaats van hun gerechtigde; iedere betaling geschiedt door middel van één enkele assignatie.

Art. 13.

La preuve de la qualité de travailleur indépendant est faite :

1° en ce qui concerne la période qui précède l'entrée en vigueur de la présente loi, par toutes voies de droit;

2° à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, par les inscriptions au compte individuel, visé à l'article 8.

CHAPITRE II.

De la pension de vieillesse.

Art. 14.

La pension de vieillesse prend cours à partir de 65 ans pour un homme et de 60 ans pour une femme.

Toutefois, au choix et à la demande de l'intéressé, elle peut prendre cours dans la période de 5 années qui précède les âges susvisés; dans ce cas, elle est réduite de 7 p. c. par année d'anticipation.

Art. 15.

La pension est calculée proportionnellement :

1° au nombre d'années de la carrière visée à l'article 4 et postérieure à l'entrée en vigueur de la présente loi. Chaque année de carrière intervient à raison de 1/45e pour un homme et de 1/40e pour une femme;

2° à la moyenne annuelle de la partie des revenus professionnels visés au même article. Cette moyenne intervient à raison de 60 p. c. pour le travailleur indépendant ayant son épouse à charge et de 45 p. c. pour les autres bénéficiaires.

Art. 16.

La pension atteint son montant maximum après une carrière de 45 ans pour un homme ou de 40 ans pour une femme.

Lorsque la durée de la carrière est supérieure à 45 années pour un homme ou à 40 années pour une femme, la moyenne annuelle est calculée sur les 45 ou les 40 années les plus avantageuses pour le bénéficiaire.

Art. 17.

Par dérogation à l'article 15, le travailleur indépendant qui, à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, est âgé de 20 ans au moins, bénéficie d'une pension calculée conformément à l'article 19 s'il satisfait aux conditions suivantes :

1° Avoir été occupé habituellement et en ordre principal, conformément à l'article 2, pendant les 4/5e de la période allant de la date d'entrée en vigueur de la présente loi à la date de la demande de pension.

Toutefois, si cette période ne comprend pas 15 années au moins, il y a lieu d'ajouter les années antérieures à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, nécessaires pour obtenir 15 années consécutives.

Si le travailleur indépendant a atteint avant la date d'entrée en vigueur de la présente loi, l'âge de 65 ans, s'il s'agit d'un homme, ou l'âge de 60 ans, s'il s'agit d'une

Art. 13.

Het bewijs van de hoedanigheid van zelfstandige arbeider wordt geleverd :

1° wat de periode betreft die de inwerkingtreding van deze wet voorafgaat, door alle rechtsmiddelen;

2° vanaf de inwerkingtreding van deze wet door de inschrijvingen op de individuele rekening, bedoeld bij artikel 8.

HOOFDSTUK II.

Ouderdomspensioen.

Art. 14.

Het ouderdomspensioen gaat in vanaf 65 jaar voor een man en 60 jaar voor een vrouw.

Naar keuze en op verzoek van de betrokkene kan het evenwel ingaan in de loop van de tijdspanne van vijf jaren die voormelde leeftijden voorafgaat, in dit geval wordt het met 7 t. h. per jaar vervroeging verminderd.

Art. 15.

Het pensioen wordt berekend in verhouding tot :

1° het aantal jaren van de loopbaan, bedoeld bij artikel 4, en volgend op de inwerkingtreding van deze wet. Elk jaar van de loopbaan wordt in aanmerking genomen naar rato van 1/45^e voor een man en naar rato van 1/40^e voor een vrouw;

2° het jaarlijks gemiddelde van het bij hetzelfde artikel bedoelde gedeelte van de bedrijfsinkomsten. Dit gemiddelde wordt in aanmerking genomen naar rato van 60 t. h. voor een zelfstandige arbeider met zijn echtgenote ten laste en naar rato van 45 t. h. voor de andere gerechtigden.

Art. 16.

Het maximumbedrag van het pensioen wordt bereikt na een loopbaan van 45 jaar voor een man en 40 jaar voor een vrouw.

Wanneer de duur van de loopbaan meer bedraagt dan 45 jaar voor een man of 40 jaar voor een vrouw, wordt het jaarlijks gemiddelde berekend op de 45 of op de 40 jaren die voor de gerechtigde het voordeligst zijn.

Art. 17.

In afwijking van artikel 15 is de zelfstandige arbeider, die bij de inwerkingtreding van deze wet ten minste 20 jaar oud is, gerechtigd op een pensioen berekend over eenkomstig artikel 19, indien hij aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° Gewoonlijk en hoofdzakelijk tewerkgesteld geweest zijn, overeenkomstig artikel 2, tijdens de 4/5^e van de periode lopende van de datum van inwerkingtreding van deze wet tot de datum van zijn pensioenaanvraag.

Indien deze periode echter niet ten minste 15 jaren omvat, moeten de jaren vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet, nodig om 15 opeenvolgende jaren te bekomen, daaraan worden toegevoegd.

Heeft de zelfstandige arbeider, vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet, de leeftijd bereikt van 65 jaar voor een man of van 60 jaar voor een vrouw, dan

femme, la période comprend les 15 années consécutives précédant immédiatement l'âge de 65 ou de 60 ans;

2° Avoir effectué des versements dans le cadre des lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

Le Roi détermine le nombre et le montant de ces versements, ainsi que la réduction applicable lorsque ce nombre ou ce montant n'a pas été atteint;

3° Ne pas disposer de revenus supérieurs à 8.000 francs ou 6.000 francs par an selon qu'il a son épouse à charge ou non.

Le Roi détermine la nature de ces revenus et leur évaluation.

Dans le cas où les revenus sont supérieurs à ces sommes, le montant de la pension est réduit à due concurrence.

Art. 18.

Le Roi peut déterminer les périodes d'inactivité qui sont assimilables aux périodes d'activité visées à l'article 17, 1°.

Art. 19.

A partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, le travailleur indépendant, visé à l'article 17, bénéficie d'une pension de vieillesse dont le montant annuel est fixé à 18.000 francs ou à 12.000 francs, selon qu'il a son épouse à charge ou non; ces montants sont diminués d'un nombre de $\frac{1}{45}^{\text{mes}}$ ou de $\frac{1}{40}^{\text{mes}}$, selon qu'il s'agit d'un homme ou d'une femme, égal au nombre d'années d'activité professionnelle de l'intéressé postérieures à l'entrée en vigueur de la présente loi.

Cette pension est :

1° augmentée de la rente prévue à l'article 3, alinéa 2, et diminuée de la rente théorique établie par le Roi;

2° augmentée de la pension calculée conformément aux articles 15 et 16.

CHAPITRE III.

De la pension de veuve.

Art. 20.

La pension de veuve prend cours à partir de 60 ans. Toutefois, au choix et à la demande de l'intéressée, elle peut prendre cours dans la période de 5 années qui précède cet âge; dans ce cas, elle est réduite de 7 p. c. par année d'anticipation.

Art. 21.

L'octroi de la pension de veuve est subordonné à un an de mariage au moins. Le bénéfice de la pension de veuve est suspendu en cas de remariage.

Art. 22.

La pension de veuve est égale à 50 p. c. de la pension de vieillesse du mari.

Art. 23.

Si le mari n'est pas bénéficiaire d'une pension de vieillesse au moment de son décès, la pension de veuve est calculée proportionnellement :

omvat de periode vijftien opeenvolgende jaren, welke aan de leeftijd van 65 jaar of van 60 jaar onmiddellijk voorafgaan;

2° Stortingen verricht hebben binnen het kader van de samengeordende wetten betreffende de verzekering tegen geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.

De Koning bepaalt het aantal en het bedrag van deze stortingen, alsmede de toe te passen vermindering, wanneer dit aantal of dit bedrag niet bereikt wordt;

3° Niet beschikken over inkomsten die 8.000 frank of 6.000 frank per jaar te boven gaan, naargelang hij al dan niet zijn echtgenote ten laste heeft.

De Koning bepaalt de aard van deze inkomsten en hun schatting.

Indien de inkomsten deze bedragen overschrijden, wordt het bedrag van het pensioen tot een zodanig beloop ingekrompen.

Art. 18.

De Koning kan de perioden van inactiviteit bepalen die met de bij artikel 17, 1° bedoelde activiteitsperioden kunnen gelijkgesteld worden.

Art. 19.

Vanaf de inwerkingstreding van deze wet geniet de bij artikel 17 bedoelde zelfstandige arbeider, een ouderdomspensioen waarvan het jaarlijks bedrag vastgesteld is op 18.000 frank of op 12.000 frank, naargelang hij zijn echtgenote al dan niet ten laste heeft; deze bedragen worden verminderd met een aantal $\frac{1}{45}^{\text{sten}}$ of $\frac{1}{40}^{\text{sten}}$ naargelang het een man of een vrouw betreft, gelijk aan het aantal jaren beroepsactiviteit van belanghebbende, volgend op de inwerkingstreding van deze wet.

Dit pensioen wordt :

1° verhoogd met de rente voorzien bij artikel 3, lid 2, en verminderd met de theoretische rente door de Koning vastgesteld;

2° verhoogd met het pensioen berekend overeenkomstig de artikelen 15 en 16.

HOOFDSTUK III.

Weduwepensioen.

Art. 20.

Het weduwepensioen gaat in op 60 jarige leeftijd. Het kan evenwel, naar keuze en op verzoek van de betrokkene, ingaan in de periode van de vijf jaren die aan deze leeftijd voorafgaat; in dit geval wordt het met 7 t. h. per jaar vroeging verminderd.

Art. 21.

Het weduwepensioen wordt eerst na tenminste één jaar huwelijk verleend. De uitkering van het weduwepensioen wordt bij hertrouwen geschorst.

Art. 22.

Het weduwepensioen is gelijk aan 50 t. h. van het ouderdomspensioen van de man.

Art. 23.

Indien de man bij zijn overlijden geen ouderdomspensioen geniet, wordt het weduwepensioen berekend in verhouding tot :

1° au nombre d'années de la carrière professionnelle du travailleur indépendant, visé à l'article 4, 1°, et postérieure à l'entrée en vigueur de la présente loi.

Chaque année de carrière professionnelle intervient à raison de 1/45me;

2° à la moyenne des revenus professionnels visés à l'article 4, 2°.

Cette moyenne est prise en considération à raison de 30 p. c.

Art. 24.

Par dérogation à l'article 23, la veuve du travailleur indépendant âgé de 20 ans au moins au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi et qui décède avant de bénéficier d'une pension de vieillesse, peut prétendre à une pension de veuve calculée conformément à l'article 27, aux conditions suivantes :

1° que son mari ait exercé, habituellement et en ordre principal, la profession de travailleur indépendant, conformément à l'article 2, pendant les 4/5mes de la période allant de la date d'entrée en vigueur de la loi au jour de son décès.

Toutefois, si cette période ne comprend pas 15 années au moins, il y a lieu d'ajouter les années antérieures à la date d'entrée en vigueur de la loi, nécessaires pour obtenir 15 années consécutives;

2° que son mari ait effectué les versements dans le cadre des lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

Le Roi détermine le nombre et le montant de ces versements ainsi que la réduction applicable lorsque ce nombre ou ce montant n'a pas été atteint;

3° qu'elle-même ne dispose pas de revenus supérieurs à 4.000 francs. Dans le cas où les revenus dépassent cette somme, le montant de la pension est réduit à due concurrence.

Le Roi détermine la nature de ces revenus et leur évaluation.

Art. 25.

Par dérogation à l'article 23, la veuve du travailleur indépendant décédé avant l'entrée en vigueur de la présente loi, peut prétendre, si l'époux décédé est né 20 ans au moins avant cette date, à une pension de veuve calculée conformément à l'article 27, aux conditions suivantes :

1° que son mari ait exercé, habituellement et en ordre principal, la profession de travailleur indépendant pendant la période de 15 années consécutives précédant le jour de son décès;

2° que son mari ait effectué les versements dans le cadre des lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

Le Roi détermine le nombre et le montant de ces versements ainsi que la réduction applicable lorsque ce nombre ou ce montant n'a pas été atteint;

3° qu'elle-même ne dispose pas de revenus supérieurs à 4.000 francs par an. Dans le cas où les revenus dépassent cette somme, le montant de la pension est réduit à due concurrence.

Le Roi détermine la nature de ces revenus et leur évaluation.

Art. 26.

Le Roi peut déterminer les périodes d'inactivité assimilables aux périodes d'activité visées aux articles 24 et 25.

1° het aantal jaren van de beroepsloopbaan van de zelfstandige arbeider bedoeld in artikel 4, 1°, en volgend op de inwerkingtreding van deze wet.

Elk jaar van de beroepsloopbaan wordt in aanmerking genomen naar rato van 1/45e;

2° het gemiddelde van de bedrijfsinkomsten bedoeld bij artikel 4, 2°.

Dit gemiddelde wordt in aanmerking genomen naar rato van 30 t. h.

Art. 24.

In afwijking van artikel 23, kan de weduwe van de zelfstandige arbeider die op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, minstens 20 jaar oud is en sterft vóór dat hij van een ouderdomspensioen geniet, aanspraak maken op een weduwepensioen berekend overeenkomstig het artikel 27, en dit onder volgende voorwaarden :

1° Dat haar echtgenoot gewoonlijk en hoofdzakelijk het beroep van zelfstandige arbeider heeft uitgeoefend overeenkomstig artikel 2, gedurende de 4/5^{en} van de periode lopende van de datum van inwerkingtreding van de wet tot de dag van zijn overlijden.

Indien deze periode niet tenminste 15 jaar omvat moeten de jaren vóór de inwerkingtreding van de wet, nodig om 15 opeenvolgende jaren te bekomen, daaraan worden toegevoegd;

2° dat haar echtgenoot in het kader der samengevoegde wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood storting verricht heeft.

De Koning bepaalt het aantal en het bedrag van deze storting, alsmede de toe te passen vermindering, wanneer dit aantal of dit bedrag niet bereikt wordt;

3° dat zij zelf over geen inkomsten beschikt, die 4.000 frank te boven gaan. In geval deze inkomsten deze som te boven gaan, wordt het bedrag van het pensioen tot een zodanig beloop ingekrompen.

De Koning bepaalt de aard van deze inkomsten en hun schatting.

Art. 25.

In afwijking van artikel 23, heeft de weduwe van de zelfstandige arbeider, overleden vóór de inwerkingtreding van deze wet, indien de overleden echtgenoot ten minste 20 jaar vóór de inwerkingtreding van deze wet geboren is, recht op een weduwepensioen, berekend overeenkomstig artikel 27, en dit onder de volgende voorwaarden :

1° dat haar echtgenoot, gewoonlijk en hoofdzakelijk, het beroep van zelfstandige arbeider uitgeoefend heeft gedurende de periode van 15 opeenvolgende jaren, die de dag van zijn overlijden voorafgaat;

2° dat haar echtgenoot de storting verricht heeft in het kader der samengevoegde wetten betreffende de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdige dood.

De Koning bepaalt het aantal en het bedrag van deze storting, alsook de toe te passen vermindering, wanneer dit aantal of dit bedrag niet bereikt wordt;

3° zelf niet beschikken over inkomsten die 4.000 frank per jaar te boven gaan. Indien de inkomsten dit bedrag overtreffen wordt het bedrag van het pensioen tot een zodanig beloop ingekrompen.

De Koning bepaalt de aard van deze inkomsten en hun schatting.

Art. 26.

De Koning kan de perioden van inactiviteit bepalen die met de bij artikelen 24 en 25 bedoelde activiteitsperioden kunnen worden gelijkgesteld.

Art. 27.

A partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, la veuve, visée aux articles 24 et 25, bénéficie d'une pension de veuve dont le montant annuel est fixé à 9.000 francs; ce montant est diminué d'un nombre de $1/40^{me}$ égal au nombre d'années d'activité professionnelle du mari postérieures à l'entrée en vigueur de la loi.

Cette pension est :

1° augmentée de la rente prévue à l'article 3, alinéa 2, et diminuée de la rente théorique établie par le Roi;

2° augmentée de la pension calculée conformément aux articles 22, 23 et 28.

Art. 28.

La pension de la veuve qui a été unie par des mariages successifs à des travailleurs indépendants appelés à bénéficier de la présente loi, est calculée en tenant compte des carrières et des revenus de ses maris défunts.

Si la durée de ces carrières cumulées dépasse 45 années, seules les 45 années les plus avantageuses pour la bénéficiaire sont prises en considération.

CHAPITRE IV.

Du financement.

Art. 29.

Les dépenses résultant de l'application de la présente loi sont couvertes par :

1° une cotisation annuelle de 6 p. c., calculée sur les revenus visés à l'article 4, 2°. La cotisation ne peut, en aucun cas, être inférieure à 300 francs par trimestre;

2° une subvention annuelle de l'Etat s'élevant à 450 millions de francs.

CHAPITRE V.

De l'Administration.

Art. 30.

Il est institué auprès du Ministère du Travail et de la Prévoyance sociale, un « Office national des pensions pour travailleurs indépendants ».

Cet Office national est un établissement public, doté de la personnalité civile.

Il a pour objet d'assurer, sous la garantie de l'Etat, l'application de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution et spécialement de fixer le montant des prestations et de le signifier aux bénéficiaires.

Art. 31.

L'Office national des pensions pour travailleurs indépendants est administré par un Comité de gestion, nommé par le Roi, et comprenant :

1° des représentants des organisations les plus représentatives de l'ensemble des travailleurs indépendants, choisis sur des listes doubles, présentées par ces organisations;

Art. 27.

Vanaf de inwerkingtreding van deze wet geniet de bij artikelen 24 en 25 bedoelde weduwe een weduwepensioen waarvan het jaarlijks bedrag vastgesteld is op 9.000 frank; dit bedrag wordt verminderd met een bedrag van $1/40^{en}$ gelijk aan het aantal jaren beroepsactiviteit van de man, volgend op de inwerkingtreding van deze wet.

Dit pensioen wordt :

1° vermeerderd met de bij artikel 3, lid 2 voorziene rente en verminderd met de door de Koning vastgestelde theoretische rente;

2° vermeerderd met het pensioen, berekend overeenkomstig de artikelen 22, 23 en 28.

Art. 28.

Het pensioen van de weduwe die opeenvolgende huwelijken heeft aangegaan met zelfstandige arbeiders die voor deze wet in aanmerking komen, wordt berekend met inachtneming van de dienstjaren en de inkomsten van haar overleden echtgenoten.

Indien de duur van deze samengevoegde dienstjaren 45 jaar te boven gaat, worden alleen de 45 jaren, die voor de gerechtigde het gunstigst zijn, in aanmerking genomen.

HOOFDSTUK IV.

Financiering.

Art. 29.

De uitgaven voortvloeiend uit de toepassing van deze wet worden gedekt door :

1° een jaarlijkse bijdrage van 6 t. h. berekend op de bedrijfsinkomsten bedoeld bij artikel 4, 2°. De bijdrage mag in genedele minder dan 300 frank per kwartaal bedragen;

2° een Rijkstoelage waarvan het bedrag jaarlijks 450 miljoen frank bedraagt.

HOOFDSTUK V.

Administratie.

Art. 30.

Er wordt bij het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg een « Rijksdienst voor Pensioenen voor zelfstandige Arbeiders » opgericht.

Deze Rijksdienst is een openbare instelling met rechts-persoonlijkheid.

Hij heeft tot opdracht onder waarborg van de Staat de toepassing van deze wet en van dezer uitvoeringsbesluiten te verzekeren en voornamelijk het bedrag van de uitkeringen te bepalen en het aan de gerechtigden te betekenen.

Art. 31.

De Rijksdienst voor pensioenen voor zelfstandige arbeiders wordt beheerd door een beheerscomité, door de Koning benoemd en samengesteld uit :

1° vertegenwoordigers der meest representatieve organisaties van de zelfstandige arbeiders, gekozen op dubbele lijsten door deze organisaties voorgedragen;

2° un président, choisi parmi les personnalités indépendantes des organisations.

Le Roi détermine les conditions auxquelles doivent satisfaire les organisations des travailleurs indépendants pour être reconnues comme les plus représentatives.

Art. 32.

Un représentant du Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale, un représentant du Ministre des Affaires économiques et des Classes moyennes et un représentant du Ministre de l'Agriculture assistent aux séances du Comité de gestion; ils n'ont pas voix délibérative.

Dans les conditions que le Roi détermine, ils peuvent faire porter à l'ordre du jour, toutes les questions qu'ils jugent utiles, suspendre toute décision qu'ils jugent contraire aux lois et aux règlements, qui blesse l'intérêt général ou qui sort des attributions de l'Office national; en ce cas; ils font immédiatement rapport aux Ministres, qui statuent dans les délais fixés par le Roi.

Les représentants des Ministres ont également le droit illimité de surveillance et de contrôle sur toutes les opérations de l'Office national des pensions pour travailleurs indépendants. Ils peuvent, en tout temps, prendre connaissance sur place de la correspondance, des livres, des pièces comptables, des procès-verbaux et de toute écriture de l'Office.

Art. 33.

Les règles relatives à la présentation et à l'approbation des budgets, à la comptabilité et à la reddition des comptes, sont fixées, sur proposition des Ministres intéressés, ainsi que du Ministre des Finances.

Art. 34.

Les Ministres intéressés désignent auprès de l'Office national, un ou plusieurs reviseurs, chargés de contrôler les écritures et d'en certifier l'exactitude et la sincérité.

Les reviseurs ne peuvent s'immiscer dans la gestion proprement dite. Ils prennent connaissance, sans déplacement, des livres et documents comptables, de la correspondance, des procès-verbaux et, généralement, de toutes les écritures. Ils vérifient la consistance des biens et des valeurs qui appartiennent à l'Office ou dont celui-ci a l'usage ou la gestion.

Ils adressent, mensuellement, un rapport au Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale, au Ministre des Affaires Economiques et des Classes moyennes, au Ministre de l'Agriculture, au Ministre des Finances et au Comité de Gestion. Ils leur signalent, en outre, sans délai, toute négligence, toute irrégularité, toute infraction et, en général, toute situation susceptible de compromettre les intérêts de l'Office.

Art. 35.

L'organisation et le fonctionnement de l'Office national des pensions pour travailleurs indépendants sont réglés par le Roi.

CHAPITRE VI.

De la perception des cotisations.

Art. 36.

Les cotisations sont enrôlées et perçues par l'administration des contributions directes, de la même façon que les taxes professionnelles, mais indépendamment de celles-ci.

2° een voorzitter gekozen onder de personaliteiten die buiten deze organisaties staan.

De Koning bepaalt de voorwaarden, waaraan de organisaties der zelfstandige arbeiders moeten voldoen, om als de meest representatieve erkend te worden.

Art. 32.

Een vertegenwoordiger van de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, een vertegenwoordiger van de Minister van Economische Zaken en Middenstand en een vertegenwoordiger van de Minister van Landbouw wonen de vergaderingen van het Beheerscomité bij; ze zijn niet stemgerechtigd.

Zij kunnen, onder de door de Koning te bepalen voorwaarden, alle kwesties op de dagorde doen plaatsnemen die zij nuttig achten, elke beslissing schorsen die zij met de wetten of de reglementen strijdig achten, die het algemeen belang schaadt of de ambtsbevoegdheid van de Rijksdienst te buiten gaat; in dit geval brengen zij onmiddellijk verslag uit aan de Ministers die binnen de door de Koning vastgestelde termijnen uitspraak doen.

De vertegenwoordigers van de Ministers hebben insgelijks een onbeperkt recht van toezicht en van controle over al de verrichtingen van de Rijksdienst voor pensioenen voor zelfstandige arbeiders. Zij kunnen te allen tijde ter plaatse kennis nemen van de briefwisseling, boeken, comptabiliteitsbescheiden, notulen en van alle geschriften van de Rijksdienst.

Art. 33.

De regelen in verband met de voorlegging en de goedkeuring van de begrotingen, met de comptabiliteit en de aflegging der rekeningen worden door de Koning vastgesteld op voorstel van de belanghebbende Ministers en van de Minister van Financiën.

Art. 34.

De betrokken Ministers duiden bij de Rijksdienst één of meer revisoren aan, die gelast zijn op de geschriften controle uit te oefenen, en ze juist en echt te verklaren.

De revisoren mogen zich niet met het eigenlijk beheer inlaten. Zij nemen kennis, zonder verplaatsing, van de boeken en comptabiliteitsbescheiden, de briefwisseling, de notulen en in het algemeen, van alle geschriften. Zij zien de omvang na van de goederen en waarden die aan de Rijksdienst toebehoren of waarvan deze het gebruik heeft of waarover hij het beheer voert.

Zij sturen maandelijks een verslag aan de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, van Economische Zaken en Middenstand, van Landbouw, van Financiën, en aan het Beheerscomité. Zij wijzen hen daarenboven onverwijld op elk verzuim, elke onregelmatigheid, elke overtreding en, in het algemeen, op elke toestand die de belangen van de Rijksdienst in het gedrang kan brengen.

Art. 35.

Inrichting en werking van de Rijksdienst voor pensioenen voor zelfstandige arbeiders worden door de Koning geregeld.

HOOFDSTUK VI.

De inning der bijdragen.

Art. 36.

De bijdragen worden door het bestuur der rechtstreekse belastingen op dezelfde manier ingekohierd en geïnd als de bedrijfsbelastingen, doch onafhankelijk van deze.

La réduction en cas de paiement anticipatif de la taxe professionnelle prévue par la loi du 8 mars 1951, n'est pas applicable aux cotisations.

Dans les documents émanant de l'administration des contributions directes, la taxe professionnelle et la cotisation prévue par la présente loi seront séparées.

Art. 37.

En ce qui concerne l'ordre des créances privilégiées, la cotisation prend immédiatement rang après la taxe professionnelle afférente aux revenus professionnels, qui a servi de base de calcul.

CHAPITRE VII.

Du paiement des prestations.

Art. 38.

Le produit de cette cotisation est transféré par le Trésor à l'Office national des pensions pour travailleurs indépendants.

Art. 39.

La Caisse générale d'Epargne et de Retraite est chargée d'effectuer, au nom et pour le compte de l'Office national des pensions pour travailleurs indépendants, les opérations financières et techniques de celui-ci et, notamment, le paiement des prestations prévu par la présente loi, selon les modalités et conditions que le Roi détermine.

Art. 40.

Les prestations en espèces fournies, en tout ou en partie à l'aide des ressources de l'Office national des pensions pour travailleurs indépendants sont incessibles et insaisissables sauf le cas de récupération du montant des paiements indus faits antérieurement.

CHAPITRE VIII.

Des sanctions.

Art. 41.

Les dispositions de l'arrêté royal du 31 mai 1933, concernant les déclarations à faire en matière de subventions, indemnités et allocations de toute nature, qui sont, en tout ou en partie, à charge de l'Etat, sont applicables aux déclarations à faire en ce qui concerne les prestations prévues par les Chapitres I, II et III de la présente loi.

Art. 42.

Tout bénéficiaire de l'une des prestations visées à l'article 3 qui, sans en faire la déclaration, continue à exercer ou reprend une activité professionnelle autre qu'un travail occasionnel, sera privé de la prestation pendant une période d'un mois à six mois, à compter du moment où il satisfait à nouveau à la condition fixée par l'article 9, sans préjudice de la restitution des sommes indûment payées.

En cas de récidive, la durée de la privation de prestation prévue à l'alinéa 1er peut être portée à douze mois.

De verlagings bij vooruitbetaling der bedrijfsbelastingen voorzien bij de wet van 8 Maart 1951, is op de bijdragen niet toepasselijk.

Op de documenten, uitgaande van het bestuur der rechtstreekse belastingen, worden de bedrijfsbelasting en de bijdrage bij deze wet voorzien, onderscheiden.

Art. 37.

Inzake voorrechten, neemt de bijdrage rang onmiddellijk na de bedrijfsbelasting betrekking hebbend op de bedrijfsinkomsten, waarop zij berekend werd.

HOOFDSTUK VII.

Betaling der uitkeringen.

Art. 38.

De opbrengst van deze bijdrage wordt door de schatkist overgemaakt aan de Rijksdienst voor pensioenen voor zelfstandige arbeiders.

Art. 39.

De Algemene Spaar- en Lijfrentekas is gelast, in naam en voor rekening van de Rijksdienst voor pensioenen voor zelfstandige arbeiders, zijn financiële en technische verrichtingen te doen, inzonderheid de uitbetaling van de bij deze wet bedoelde uitkeringen, volgens de door de Koning te bepalen modaliteiten en voorwaarden.

Art. 40.

De uitkeringen in speciën, welke geheel of gedeeltelijk geleverd worden met behulp van de door de Rijksdienst voor pensioenen voor zelfstandige arbeiders verstrekte middelen, zijn onvervreemdbaar en onaantasbaar, behalve het geval van terugvordering der vroeger ten onrechte gedane uitbetalingen.

HOOFDSTUK VIII.

Sancties.

Art. 41.

Zijn van toepassing op de af te leggen verklaringen wat betreft de uitkeringen bepaald in de hoofdstukken I, II en III van deze wet, de bepalingen van het koninklijk besluit van 31 Mei 1933 betreffende de verklaringen te doen in verband met de tegemoetkomingen, vergoedingen en toelagen van elke aard, die geheel of gedeeltelijk ten laste van de Staat zijn.

Art. 42.

Aan iedere gerechtigde op één der in artikel 3 bedoelde uitkeringen, die, zonder het te verklaren, een andere beroepsbedrijvigheid dan gelegenheidswerk voortzet of hervat, wordt de uitkering ontnomen gedurende een termijn van één maand tot zes maanden, te rekenen van het tijdstip waarop hij opnieuw voldoet aan de voorwaarde in artikel 9 gesteld, zulks onverminderd de teruggave van de ten onrechte uitbetaalde sommen.

Bij herhaling kan de duur der in het eerste lid bepaalde ontneming der uitkering op twaalf maanden worden gebracht.

Les sanctions prévues par le présent article ne peuvent être prononcées lorsqu'il se sera écoulé un délai de deux années, à compter du jour où l'infraction a été commise. Elles ne pourront plus être appliquées lorsqu'il se sera écoulé deux années à compter du jour où elles sont devenues définitives.

Art. 43.

Quiconque aura sciemment fait usage de déclarations fausses ou incomplètes à l'appui de sa demande de prestations, sera déchu du droit au bénéfice des prestations prévues par la présente loi, pendant une période d'un mois à six mois.

CHAPITRE IX.

Des juridictions contentieuses.

Art. 44.

Le Roi institue des juridictions contentieuses chargées de juger les contestations qui ont pour objet l'application de la présente loi, à l'exclusion du Chapitre V.

Le Roi règle l'organisation et le fonctionnement de ces juridictions et détermine la procédure à suivre devant elles.

L'arrêté royal pris en exécution du présent article prévoit l'existence de juridictions de première instance et d'appel, une procédure contradictoire, la publicité des audiences, l'obligation, pour les juridictions de motiver leurs décisions, le renvoi, en cas d'annulation par le Conseil d'Etat à une autre juridiction statuant en dernier ressort, ou s'il n'en existe qu'une, à cette juridiction autrement composée.

CHAPITRE X.

Dispositions finales.

Art. 45.

Les travailleurs indépendants et leurs veuves peuvent cumuler les pensions de vieillesse et les pensions de veuve du régime des travailleurs indépendants et du régime des salariés ou de tout autre régime de pension légal ou réglementaire, à condition que ces pensions se rapportent à des périodes différentes de la carrière du travailleur.

Pour le calcul de la pension de veuve en aucun cas, les périodes d'assurance ou de cotisation ne pourront être superposées.

Le Roi détermine les modalités d'application du présent article.

Art. 46.

En cas de décès du bénéficiaire d'une pension prévue par la présente loi, les arrérages échus et non payés ne sont versés qu'aux personnes physiques et dans l'ordre repris ci-après :

1° au conjoint avec lequel le bénéficiaire habitait au moment de son décès;

2° aux enfants avec qui le bénéficiaire vivait au moment de son décès;

3° à toute personne avec qui le bénéficiaire vivait au moment de son décès;

De sancties bij dit artikel bepaald mogen niet worden uitgesproken na verloop van een termijn van twee jaar, te rekenen van de dag waarop de inbreuk is gepleegd. Zij mogen niet meer worden toegepast na verloop van twee jaar, te rekenen van de dag waarop zij definitief zijn geworden.

Art. 43.

Al wie wetens gebruik heeft gemaakt van valse of onvolledige verklaringen tot staving van zijn aanvraag om uitkering, zal gedurende een termijn van één maand tot zes maanden vervallen van het recht op de uitkeringen bij deze wet voorzien.

HOOFDSTUK IX.

Rechtscolleges voor betwiste zaken.

Art. 44.

De Koning stelt rechtscolleges voor betwiste zaken in, die tot taak hebben, uitspraak te doen in geschillen omtrent de toepassing van deze wet, met uitzondering van Hoofdstuk V.

De Koning regelt de inrichting en de werking van deze rechtscolleges en bepaalt de voor hen te volgen rechtspleging.

Het koninklijk besluit ter uitvoering van dit artikel genomen, voorziet het bestaan van rechtscolleges van eerste aanleg en van beroep, een rechtspleging op tegenspraak, de openbaarheid der terechtzittingen, de verplichtingen voor de rechtscolleges hun beslissingen te motiveren, de verwijzing, in geval van vernietiging door de Raad van State, naar een ander rechtscollege dat in laatste aanleg uitspraak doet, of indien er slechts één bestaat, naar dit rechtscollege op een andere wijze samengesteld.

HOOFDSTUK X.

Slotbepalingen.

Art. 45.

De zelfstandige arbeiders en hun weduwen kunnen de ouderdomspensioenen en de weduwepensioenen van het stelsel der loontrekkenden en van dit der zelfstandige arbeiders of van gelijk welk ander wettelijk of reglementair pensioenstelsel cumuleren, op voorwaarde dat deze pensioenen betrekking hebben op onderscheidene perioden van de loopbaan van de arbeider.

Om het weduwepensioen te berekenen zullen in genendele de verzekeringsperioden of de bijdrageperioden boven elkaar mogen geplaatst worden.

De Koning bepaalt de toepassingsmodaliteiten van dit artikel.

Art. 46.

In geval van overlijden van de gerechtigde op een pensioen bepaald bij deze wet, worden de vervallen en niet-betaalde termijnen slechts aan natuurlijke personen en wel in de hierna voorkomende orde, betaald :

1° aan de echtgenoot met wie de gerechtigde bij zijn overlijden samenwoonde;

2° aan de kinderen met wie de gerechtigde bij zijn overlijden samenleefde;

3° aan iedere persoon met wie de gerechtigde bij zijn overlijden samenleefde;

4° à la personne qui est intervenue dans les frais d'hospitalisation;

5° à la personne qui a acquitté les frais de funérailles, à concurrence du montant de ces frais.

Le Roi détermine les formalités à remplir pour l'obtention des dits arrérages, ainsi que le délai dans lequel la demande doit être introduite.

Art. 47.

Le Roi détermine la quotité de la pension que les Commissions d'Assistance publique peuvent exiger de leurs hospitalisés comme part d'intervention dans les frais d'hospitalisation.

Art. 48.

Le Roi prend toutes les mesures complémentaires nécessaires pour assurer l'exécution des dispositions de la présente loi.

Art. 49.

La présente loi entre en vigueur trente jours après sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 27 mai 1952.

4° aan de persoon die bijgedragen heeft in de onderhoudskosten in een verplegingsgesticht;

5° aan de persoon die de begrafenis-kosten heeft betaald, tot het beloop van die kosten.

De Koning bepaalt de te vervullen formaliteiten om het bekomen van de genoemde achterstallen, alsook het tijdsbestek waarin de aanvraag moet ingediend worden.

Art. 47.

De Koning bepaalt het deel van het pensioen dat de Commissies van Openbare Onderstand mogen eisen van hun verpleegden als bijdrage in de verplegingskosten.

Art. 48.

De Koning neemt alle bijkomende maatregelen nodig om in de uitvoering van de bepalingen dezer wet te voorzien.

Art. 49.

Deze wet treedt in werking dertig dagen volgend op de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Gegeven te Brussel, 27 Mei 1952.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

G. VAN DEN DAELE.